

Účetní a daňové souvislosti opravných položek k pohledávkám

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Dr. Ing. Jana Gláserová

Tomáš Kondr

Brno 2016

Rád bych tímto poděkoval vedoucí mé bakalářské práce Dr. Ing. Janě Gláserové za užitečné rady, připomínky a vstřícnost během psaní předložené práce. Dále bych chtěl poděkovat hlavní účetní vybrané společnosti za poskytnuté informace, ochotu a spolupráci při psaní práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: „**Účetní a daňové souvislosti opravných položek k pohledávkám**“ vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmetná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 23. května 2016

Abstract

KONDR T. *The accounting and tax implications of adjustments to accounts receivable*. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2016.

The principle of this thesis is the creation of adjustments to accounts receivable from the tax and accounting perspective. The thesis comes out from the valid legislation and together with the legislation in force until 31. 12. 2013. In the research part there is the analyse of the accounts receivable and draft internal guideline for the company XY, s.r.o.

Keywords

Adjustments, accounts receivable, tax and accounting perspective, internal guideline.

Abstrakt

KONDR T. *Účetní a daňové souvislosti opravných položek k pohledávkám*. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2016.

Předložená bakalářská práce je zaměřena na tvorbu opravných položek k pohledávkám z účetního a daňového pohledu. Práce vychází z platné legislativy a zároveň vzpomene legislativu platnou do 31. 12. 2013. V praktické části jsou analyzovány pohledávky společnosti a navržena vnitropodniková směrnice pro společnost XY, s.r.o.

Klíčová slova

Opravné položky, pohledávky, daňový a účetní pohled, vnitropodniková směrnice.

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce.....	11
2.2	Metodika	11
3	Východiska problematiky tvorby, použití a účtování opravných položek	12
3.1	Legislativní rámec	12
3.2	Účetnictví.....	14
3.2.1	Účetní zásady	14
3.2.2	Účetní uzávěrka.....	16
3.2.3	Účetní závěrka	16
3.2.3.1	Rozvaha	17
3.2.3.2	Výkaz zisku a ztráty	17
3.2.4	Audit účetní závěrky	18
3.3	Pohledávky.....	19
3.3.1	Oceňování pohledávek	19
3.3.2	Druhy pohledávek	20
3.4	Opravné položky k pohledávkám	22
3.4.1	Účetní pohled	23
3.4.2	Daňový pohled.....	24
3.4.2.1	Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení	26
3.4.2.2	Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po roce 1994	26
3.4.2.3	Opravné položky k pohledávkám nepřevyšujícím 30 000 Kč.....	27
3.4.3	Starý režim tvorby opravných položek k pohledávkám vzniklým do 31. 12. 2013	28
3.4.4	Inventarizace.....	29
3.5	Ostatní opravné položky	30

3.5.1	Opravné položky k dlouhodobému majetku	30
3.5.2	Opravné položky k zásobám	30
3.5.3	Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku.....	31
4	Analýza společnosti XY, s.r.o. a tvorba vnitropodnikové směrnice	32
4.1	Charakteristika společnosti XY, s.r.o.....	32
4.1.1	Ekonomická analýza	33
4.2	Analýza tvorby opravných položek k pohledávkám.....	36
4.2.1	Časové rozdělení pohledávek.....	38
4.2.2	Rozbor tvorby daňově uznatelných opravných položek k pohledávkám za rok 2014.....	40
4.2.2.1	Postup při vrácení DPH z pohledávek za dlužníky v insolvenční 42	42
4.2.3	Rozbor tvorby účetních opravných položek k pohledávkám za rok 2014.....	43
4.3	Nová vnitropodniková směrnice.....	44
4.3.1	Vzor směrnice.....	44
4.3.2	Dopady navržené směrnice.....	52
4.4	Doporučení	54
5	Závěr	55
6	Literatura	56
7	Seznam zkratk	59
8	Seznam obrázků a grafů	60
9	Seznam tabulek	61
A	Použité účtové skupiny a účty	63
B	Vzor konfirmačního dopisu	65
C	Rozvaha společnosti XY, s.r.o. k 31. 12. 2014	67
D	Výsledek hospodaření společnosti XY, s.r.o. za rok 2014	71

1 Úvod

Jedním z významných nástrojů účetnictví, mimo jiné, je tvorba a použití opravných položek k pohledávkám. Využitím tohoto nástroje účetní jednotka zajišťuje věrné zobrazení majetku společnosti v účetní závěrce, což je jednou z povinností při vedení účetnictví.

Zásada věrného zobrazení skutečnosti je důležitá pro spoustu osob z okolí firmy. S účetními informacemi pracují interní, ale i externí uživatelé. Mezi externí se řadí například vlastníci společnosti, zaměstnanci, státní orgány či veřejnost. Do interní skupiny se řadí manažeři a také vlastníci společnosti. Ovšem pouze ti vlastníci, kteří zároveň zastávají například manažerské funkce. (Fibírová, Šoljaková, Wagner a Petera, 2015)

Opravné položky jsou pro mnoho lidí, kteří s nimi nepřicházejí pravidelně do styku nesrozumitelnou věcí, a proto je práce zaměřena jak na konkrétní případy, tak i na seznámení s tvorbou opravných položek všeobecně.

Na tvorbu opravných položek se dá nahlížet ze dvou pohledů. Za prvé je to pohled daňový a za druhé pohled účetní. Předložená bakalářská práce se zabývá oběma pohledy.

Vycházet bude především ze zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění. Tento zákon je stěžejní pro ukládání pravidel, zásad a povinností pro vedení účetnictví účetním jednotkám. Každá účetní jednotka má povinnost vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Téma tvorby opravných položek je také řešeno v dalších právních předpisech. Vyhláškou č. 500/2002 Sb., Českými účetními standardy, zákonem č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů a zákonem č. 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

V praktické části bude na základě poznatků čerpaných během studia a z vybraných literatur provedena analýza, zda vybraný podnik dodržuje zásadu opatrnosti, ale i ostatní účetní zásady v případě tvorby opravných položek k pohledávkám.

Každý podnik je jiný, a proto by měl mít navrženou vnitropodnikovou směrnici, která bude vyhovovat právě jemu. Mnoho podniků se tímto neřídí a nepřikládá vnitropodnikové směrnici velký význam. V předložené práci na základě provedené analýzy bude navržena vnitropodniková směrnice pro oblast tvorby a zúčtování opravných položek k pohledávkám. Následně bude směrnice aplikována na vybranou společnost a budou zhodnoceny rozdíly ve výsledcích, ke kterým po aplikaci dojde.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je navržení vnitropodnikové směrnice pro tvorbu, použití a účtování opravných položek k pohledávkám na základě analýzy skutečností vedoucích k tvorbě opravných položek v souladu s platnou legislativou, a to jak z pohledu účetního, tak daňového. Daňový pohled bude zohledňovat tvorbu opravných položek dle legislativy platné do 31. 12. 2013 a změn od 1. 1. 2014. Dodržení účetní zásady opatrnosti v případě tvorby opravných položek k pohledávkám dojde k naplnění věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví. Tato vnitropodniková směrnice bude navržena pro vybranou účetní jednotku. Vytvořená vnitropodniková směrnice by poté měla být lehce aplikovatelná v praxi na ostatní účetní jednotky, kterých se tvorba opravných položek týká.

2.2 Metodika

Teoretická část práce popisuje legislativu spojenou s účetnictvím a tvorbou opravných položek. Jsou zde vymezeny zásady účetnictví, kterými se účetní jednotka musí řídit. Dále obecná charakteristika pohledávek a k nim tvořených opravných položek. V práci je také popsán rozdíl v tvorbě opravných položek k pohledávkám se změnou legislativy od 1. 1. 2014. Veškeré informace jsou čerpány z odborné literatury, platné legislativy, ale také z internetových zdrojů. V teoretické části je využita interpretace a deskripce. Kapitoly jsou seřazeny od nejobecnější problematiky, jako je účetnictví až po konkrétní zkoumanou problematiku, tedy opravné položky k pohledávkám.

Před samotnou realizací praktické části, proběhla konzultace s hlavní účetní vybrané společnosti, která poskytla požadované informace a podklady pro analýzu pohledávek společnosti a účetních výkazů rozvaha a výkazu zisku a ztráty. Praktická část je uvedena popisem vybrané společnosti. Pokračuje se analýzou pohledávek a kontrolou správnosti tvorby opravných položek k daným pohledávkám. Jako výsledek analýzy je navržena vnitropodniková směrnice pro vybranou společnost. Směrnice byla navržena pro zkvalitnění práce hlavní účetní, ale především jako prostředek k zabezpečení dodržení účetní zásady opatrnosti v oblasti pohledávek, tak aby jejich zobrazení v účetní závěrce bylo věrné a poctivé.

V závěru práce je použita metoda komparace, kde jsou porovnány položky aktiv (bilanční suma) společnosti před aplikací směrnice a po její aplikaci a následně popsán vzniklý rozdíl.

3 Východiska problematiky tvorby, použití a účtování opravných položek

3.1 Legislativní rámec

Účetní jednotka je povinna dodržovat platnou legislativu České republiky. Legislativa také upravuje problematiku tvorby, použití a účtování opravných položek. Účetní jednotka používá opravné položky k přechodnému snížení hodnoty svých aktiv. Opravné položky slouží především ke snižování hodnot pohledávek a zásob. Tvoří se za účelem věrného zobrazení majetku účetní jednotky. Opravné položky mají povinnost tvořit právnické osoby za předpokladu, že mají sídlo na území České republiky. Dále zahraniční osoby, které v České republice podnikají nebo provozují jinou činnost dle zvláštních právních předpisů. Opravné položky jsou povinny tvořit také fyzické osoby a organizační složky státu dle zvláštního právního předpisu a v souladu s právními předpisy České republiky. Mezi právní předpisy, které se řešenou oblastí zabývají, patří:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZoÚ),
- vyhláška č. 500/2002 Sb.,
- pokyn MF č. j. 39/120 398/2005-391 (dále jen Pokyn D-295),
- České účetní standardy (dále je ČÚS),
- zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník (dále jen ObchZ),
- zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník (dále jen NOZ; účinný od 1. 1. 2014),
- zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník (účinný do 31. 12. 2013),
- zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZoD),
- zákon č. 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (dále jen ZoR).

„Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů je v ČR považován za hlavní právní předpis upravující účetnictví. Tento zákon, který nesmí být v rozporu s právem Evropské unie, stanoví rozsah a způsob vedení účetnictví, nárok na jeho průkaznost a předpoklad poskytnutí účetních záznamů pro státní potřeby. Tímto zákonem se řídí účetní jednotky.“ (Otrusinová a Šteker, 2013)

„Vyhláška č. 500/2002 Sb. byla vydána Ministerstvem financí na základě zmocnění podle § 37a zákona č. 353/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Prováděcí vyhláška upravuje zejména:

- rozsah a jednotlivé části individuální i konsolidované účetní závěrky pro podnikatele a vyhotovení výroční zprávy,
- obsahové vymezení položek individuálních účetních závěrek a formát jednotlivých účetních výkazů (rozvaha a výkaz zisků a ztrát),
- uspořádání a označování položek individuální i konsolidované účetní závěrky,
- směrnou účtovou osnovu,
- účetní metody včetně metod oceňování a jejich použití včetně konsolidačních metod.“ (Ryneš, 2015)

„Pokyn MF č. j. 39/120 398/2005-391 (Pokyn D-295), sdělení Ministerstva financí pro účetní jednotky, které jsou dle § 19 odst. 9 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, povinny použít pro účtování a sestavení účetní závěrky Mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropského společenství, v souvislosti se zjištěním základu daně dle § 23 odst. 2 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.“ (Krajčová, Palochová, Pšenková, 2014)

Práce vychází ze zákona č. 513/1991 Sb. a dále ze starého občanského zákoníku – zákona č. 40/1964 Sb. platného do konce roku 2013, ale především z nového občanského zákoníku – zákona č. 89/2012 Sb.

ČÚS jsou tvořeny Ministerstvem financí – § 36 ZoÚ. Zajišťují soulad při používání účetních metod. Základní sada obsahuje 24 standardů. Pro účely tvorby a použití opravných položek je významný Český účetní standard pro podnikatele č. 001 – Účty a zásady účtování na účtech, č. 005 – Opravné položky a č. 019 – Náklady a výnosy. Standardy popisují účetní postupy a metody, kterými by se účetní jednotka měla řídit.

V neposlední řadě účetní jednotka postupuje podle svých vnitřních účetních předpisů, které nesmí být v rozporu s právními předpisy České republiky.

„Zákon o rezervách upravuje pro účely zjištění základu daně z příjmů právnických i fyzických osob způsob tvorby a výši opravných položek, které jsou daňově uznatelným nákladem.“ (Pilátová a Richter, 2011) Daňově účinná je pouze tvorba opravných položek k pohledávkám.

Daňové opravné položky jsou vymezeny v ZoR a jsou vytvořené k rozvahové hodnotě nepromlčených pohledávek, splatné po 31.12.1994 a zaúčtované v souladu s účetními předpisy, pouze pokud účetní jednotka vede účetnictví dle českých předpisů. Rozvahovou hodnotou se rozumí buď pořizovací cena pohledávky snižená o přijaté platby, nebo jmenovitá hodnota pohledávky.

3.2 Účetnictví

Účetnictví je nástroj, kterým zachycujeme veškeré informace o hospodářské činnosti účetní jednotky. Zaznamenává pohyb a současný stav majetku a závazků a výnosy a náklady, důležité pro výpočet výsledku hospodaření.

Účetnictví se rozlišuje podle funkce na finanční a manažerské účetnictví. Manažerské účetnictví se neřídí pravidly a předpisy, ale jedná se o čistě interní záležitost podniku. Je na podniku, podle jakých hledisek se budou rozhodovat, kam investovat peníze, kolik peněz investovat, atd. Zajímavější bude prvně zmiňované finanční účetnictví. Finanční účetnictví je, na rozdíl od manažerského, závislé na právních předpisech, a tudíž má svá přesná pravidla. Slouží jako přehled majetku pro interní i externí uživatele. Pracují s nimi například investoři, majitelé, dodavatelé, konkurence, zaměstnanci, média, vláda a jiné zájmové skupiny.

Podle § 7 ZoÚ mají účetní jednotky povinnost vést účetnictví tak, aby účetní závěrka, která vychází z účetnictví, podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Účetnictví podává věrný obraz, pokud obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu. Tento stav je zobrazen v souladu s účetními metodami, podle kterých musí postupovat, jelikož to stanovuje ZoÚ. Pokud jsou používané metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti, jedná se o poctivé vedení účetnictví. Účetní jednotka musí vždy zvolit metodu, která vede k zobrazení skutečného stavu. Dle § 7 odst. 3 ZoÚ je účetní jednotka povinna použít účetní metody způsobem, který vychází z předpokladu, že bude nepřetržitě pokračovat ve své činnosti a že u ní nenastává žádná skutečnost, která by ji omezovala nebo ji zabraňovala v této činnosti pokračovat i v dohledné budoucnosti.

3.2.1 Účetní zásady

Účetní zásady jsou pravidla, jež při sestavování účetních výkazů a vedení účetnictví musí účetní jednotky dodržovat. Při jejich dodržování může účetní jednotka dosáhnout stavu, kdy její účetnictví bude správné, úplné, průkazné, srozumitelné a přehledné. Účetnictví je správné, pokud je vedené v souladu se zákonem. Je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny případy a sestavila účetní závěrku a výroční zprávu, pokud povinnost jejího zpracování vyplývá ze zákona. Je průkazné, pokud provedla inventarizaci dle zákona. Účetnictví je srozumitelné za předpokladu, že i nezainteresovaný člověk dokáže jednoduše rozeznat obsah účetních případů a veškerých souvislostí. Za přehledné účetnictví je považováno takové účetnictví, které dokáže i neznalá osoba bez problémů zhodnotit.

Podle Strouhala (Strouhal, 2012 in Krajčová, Palochová, Pšenková, 2014) existuje 12 účetních zásad:

- a) **Zásada věrného a poctivého zobrazení** – nejdůležitější zásada, která je nade všemi. Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní zá-

věrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. To vše bez vlivu dopadu na účetní jednotku. Ať už pozitivním nebo negativním.

- b) **Zásada účetní jednotky** – vymezuje ekonomický celek, za který se vede účetnictví a zjišťuje hospodářský výsledek.
- c) **Zásada měření (oceňování) v peněžních jednotkách** – v předmětu účetnictví mohou figurovat pouze takové činnosti, které lze měřit pomocí peněžních jednotek.
- d) **Zásada oceňování v historických cenách** – majetek je oceňován cenou při pořízení. Při oceňování firemních instrumentů se v současné době používá i aktuální tržní ocenění neboli ocenění v reálných hodnotách (fair value).
- e) **Zásada stálé kupní síly peněžní jednotky** – v praxi nereálné, jelikož jejím předpokladem je neexistující inflace. Předpokládá stále stejnou kupní sílu peněz.
- f) **Realizační princip** – určuje okamžik možnosti zaúčtování. Například výnos by měl být zaúčtován v okamžiku jeho realizace a ne až při jeho uhrazení. Jelikož k platbě dochází často později.
- g) **Zásada opatrnosti** – pomocí rezerv a opravných položek se do zisku promítají předpokládaná rizika, hrozby, ztráty či jiné znehodnocení majetku. Firma by měla vykazovat pouze takový zisk, kterého skutečně dosáhla.
- h) **Zásada konsistence** – firma by měla používat stejné metody účtování a oceňování v rámci účetního období. Zároveň by mělo zvolit metodu, která je pro ni nejvhodnější.
- i) **Zásada objektivity** – účetnictví musí být vedeno úplně, správně, průkazně a musí být ověřitelné.
- j) **Zásada měření výsledku hospodaření v pravidelných intervalech** – zásada předpokládá měření finanční výkonnosti v pravidelných časových intervalech, tedy účetních obdobích, za které sestavuje výsledek hospodaření.
- k) **Zásada přednost obsahu před formou** – hlavní je obsah účetní operace, forma je vedlejší.
- l) **Zásada cena versus užitek** – užitek ze zjištěných informací by měl vždy převýšit náklady na zjištění.

Důležité je zmínit také **akruální princip**, který je považován za jednu ze základních účetních zásad. Princip spočívá v časovém rozlišování nákladů a výnosů. Jinak řečeno účetní případ účtujeme do výnosů nebo nákladů do toho období, se kterým věcně i časově souvisí. Tedy ne do období, kdy došlo k platbě, protože k té většinou dochází později. Akruální princip je důležitá vlastnost účetnictví. Věcná souvislost se řídí dle činnosti, služby či výrobků, ke kterým se náklady či výnosy

vztahují. Časová souvislost se řídí obdobím, ve kterém byl daný výrobek prodán či poskytnuta služba.

3.2.2 Účetní uzávěrka

Účetní jednotce vedoucí účetnictví ze zákona vyplývá povinnost uzavřít k poslednímu dni účetního období účetní knihy a sestavit účetní závěrku. Zpravidla se jedná o 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Účetní uzávěrka slouží k doúčtování všech účetních případů k poslednímu dni účetního období, dále výpočet a zaúčtování zisku, daně z příjmů a uzavření účetních knih. Výsledkem účetní uzávěrky je sestavení účetní závěrky. Sestavování účetní uzávěrky má 3 fáze. Je to fáze přípravné práce, doúčtování operací k poslednímu dni období a zjištění výsledku hospodaření, výpočet daně, uzavření knih. V přípravné fázi se kontroluje převod zůstatků a provádí se inventarizace. Ve druhé fázi se doúčtují převážně kurzové rozdíly, časová rozlišení, dohadné položky, opravné položky, rezervy, zásoby na cestě a u zásob také převedení počátečních a koncových stavů. V poslední fázi se zjišťují obraty účtů rozvahových, výsledkových a výsledku hospodaření a také uzavření účetních knih. Podle výsledku hospodaření se vypočítá a zaúčtuje daň z příjmů, odložená daň a poté se provede definitivní uzavření účetních knih. (podnikator.cz, 2015)

3.2.3 Účetní závěrka

„Účetní závěrka je klíčovým a vrcholovým dokumentem, kterým vrcholí účetní práce v účetní jednotce za celé účetní období. Účetní závěrka musí poskytnout uživateli, tj. státu (daňové orgány), akcionářům, resp. společníkům, bankám, burzám, věřitelům a veřejnosti širokou škálu informací o majetkové, finanční a důchodové situaci účetní jednotky. Účetní závěrka musí vytvořit komplexní a plastický obraz o účetní jednotce a jejím hospodaření v právě minulém účetním období.“ (Ryneš, 2015)

Jednatelé společností při tvorbě účetní závěrky většinou postupují dle harmonogramu prací a pan Běhounek (Běhounek, 2011) navrhuje následující harmonogram prací na účetní závěrce. V první fázi dochází k přípravě podkladů pro stanovení výše daně z příjmů právnických osob a výsledku hospodaření za dané účetní období (dále za rok 2014). Po dokončení příprav se přistupuje ke konzultacím s auditorem a daňovým poradcem, kdy dochází k odstraňování případných chyb a vyčíslení daně z příjmů právnických osob za rok 2014. Poté dochází k sestavení účetní závěrky a předložení závěrky auditorovi k ověření. Následujícím krokem je podání daňového přiznání právnických osob do 31. 3. 2015 (v případě, že daňové přiznání nesestavuje daňový poradce a účetní závěrka je ověřována auditorem dobrovolně) nebo do 30. 6. 2015. Společně s daňovým přiznáním se odevzdává jako příloha podepsaná účetní závěrka. Do 30. 6. 2015 se předkládá účetní závěrka ke schválení valné hromadě. Posledním krokem je uložení účetní závěrky do Sbírký listin obchodního rejstříku, a to nejpozději do 30 dnů od konání a schválení účetní závěrky valnou hromadou. Veškeré opravy v účetní závěrce je možné provádět pouze do schválení závěrky valnou hromadou, nejdéle však do konce roku 2015.

Účetní závěrku tvoří:

- Rozvaha (bilance),
- Výkaz zisku a ztráty (výsledovka),
- Příloha. (Meritum Účetnictví podnikatelů, 2014)

„Kromě těchto základních složek účetní závěrky nemálo účetních jednotek zveřejňuje rovněž finanční přehled, jenž interpretuje hlavní ukazatele finanční výkonnosti účetní jednotky a její finanční pozice, a dále základní nejistoty, se kterými se daná účetní jednotka potýká.“ (Meritum Účetnictví podnikatelů, 2014)

V účetní závěrce musí být obsažen název účetní jednotky nebo jiný způsob její identifikace. Dále zda je účetní závěrka sestavena pouze pro danou účetní jednotku nebo pro skupinu účetních jednotek. Důležité je definovat měnu, ve které je závěrka sestavena a také zvolené zaokrouhlování. Musí obsahovat veškeré důležité změny oproti předchozímu účetnímu období. Účetní závěrka se dle § 31 ZoÚ uchovává po dobu 10 let společně s výroční zprávou.

3.2.3.1 Rozvaha

Neboli bilance zobrazuje přehled aktiv (majetku) podniku a pasiv (zdroje krytí aktiv) v peněžním vyjádření vždy k určitému datu, tzv. rozvahový den. Rozvaha umožňuje posoudit finanční pozici podniku. Aktiva se musí vždy rovnat pasivům. Měla by být sestavována několikrát ročně. Jedná se o jeden ze základních výkazů účetní závěrky. (iPodnikatel.cz, 2012)

Existují tři typy rozvah dle časového okamžiku, ve kterém se sestavuje.

- a) zahajovací rozvaha – sestavuje se při založení podniku,
- b) počáteční rozvaha – sestavuje se na začátku účetního období,
- c) konečná rozvaha – sestavuje se na konci účetního období.

3.2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

„Výsledovka je jinými slovy výkaz zisku a ztráty. Každá firma nějak hospodaří a za určité období se musí dopracovat k ziskovému nebo ztrátovému výsledku. Jinak lze říci, že výsledovka ukáže podnikateli, jakého hospodářského výsledku jeho firma docílila za sledované a minulé účetní období.“

Výkaz zisků a ztráty se vždy vztahuje k určitému období a podle zákona o účetnictví je povinnou součástí účetní závěrky.

Výsledovka je tvořena pouze nákladovými a výnosovými účty. Na jedné straně výsledovky se objevují náklady provozní, finanční a mimořádné a na straně druhé provozní, finanční a mimořádné výnosy.“ (Vašílková, 2013)

Odečtením nákladů od výnosů získáme výsledek hospodaření, který bude buď ziskový, nebo ztrátový. Náklady se účtují v páté účtové třídě kdežto výnosy v třídě

šesté. Zkoumané opravné položky jsou spojeny s účtovou skupinou 55 – odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů a s účtovou skupinou 57 – rezervy a opravné položky finančních nákladů.

3.2.4 Audit účetní závěrky

Dle Komory auditorů České republiky je posláním a smyslem auditu účetní závěrky „vyjádřit názor nezávislé, kvalifikované osoby na věrohodnost účetní závěrky zveřejněné vedením účetní jednotky. Auditor ověřuje, zda údaje v účetní závěrce podávají věrný a poctivý obraz finanční pozice a výsledků hospodaření a peněžních toků v souladu s pravidly předepsanými českými nebo jinými účetními předpisy, často s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS). Názor auditora má dostačnou vypovídací schopnost pouze a jenom ve spojení s určitou úplnou účetní závěrkou, ke které se auditor vyjadřuje. Názor auditora vytržený ze souvislosti s konkrétní účetní závěrkou je zmatečný.“ (Komora auditorů České Republiky, 2016)

Auditorská profese je vykonávána v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb. o auditorech.

Povinnost auditu účetní závěrky řeší § 20 ZoÚ. V něm najdeme kritéria, která jsou shodná pro obchodní společnosti i družstva. Při splnění kritérií povinnému auditu účetní jednotka podléhá. Dané podmínky však neplatí pro účetní jednotky, kterým povinnost auditu ukládá zákon (např. banky, politické strany, nadace, penzijní fondy, apod.). Jedná se o posouzení:

1. aktiv celkem, přičemž limitní hodnota činí více než 40 000 000 Kč;
2. ročního úhrnu čistého obratu, přičemž limitní hodnota činí více než 80 000 000 Kč;
3. průměrného přepočteného stavu zaměstnanců v průběhu účetního období, přičemž limit činí více než 50 osob. (Pilařová, 2012)

Akciové společnosti postačí ke konci rozvahového dne účetního období, za které se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročit nebo dosáhnout alespoň jednoho ze tří kritérií a tím se stává povinně auditovanou účetní jednotkou. U ostatních účetních jednotek je nutné dosáhnout či překročit dvě kritéria, aby se staly povinně auditovanou společností. V praxi dochází ke komplikacím s podáním daňového přiznání, jelikož účetní jednotky si neuvědomují povinnost posuzování souběžně ve dvou obdobích. Pokud jsou povinně auditovanou společností, tak se termín pro podání daňového přiznání posouvá na první den sedmého měsíce. (Pilařová, 2012)

3.3 Pohledávky

„Pohledávka vyjadřuje právo věřitele požadovat po druhé osobě – dlužníkovi - plnění určitého dluhu. Věřitel má právo toto plnění vymáhat, dlužník má povinnost pohledávku splatit. Pohledávka zaniká uspokojením věřitele, tj. vyrovnaním dluhu dlužníkem.“ (Meritum Účetnictví podnikatelů, 2014)

O pohledávkách je účtováno ve 3. účtové třídě dle účtové osnovy. Pro pohledávky jsou důležité následující účtové skupiny účtové třídy 3 – Zúčtovací vztahy: 31, 33, 35, 36, 37, 38 a 39. (Holíková, 2011)

V rámci 4. účtové třídy je s pohledávkami spojena účtová skupina 48.

3.3.1 Oceňování pohledávek

Oceňování pohledávek v účetnictví podnikatelů je řešeno v ZoÚ a dále ve vyhlášce č. 500/202 Sb. o účetnictví a ČÚS. Ocenění uvedené níže je účetní jednotka povinna zaznamenat v účetních knihách a následně také v rozvaze.

Účetní jednotky oceňují pohledávky:

- a) k okamžiku uskutečnění účetního případu (např. k okamžiku vzniku pohledávky nebo k okamžiku nabytí pohledávky postoupením),
- b) ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka. (Pilátová a Richter, 2011)

Účetní jednotka může ocenit pohledávku jmenovitou hodnotou, pořizovací cenou, reálnou hodnotou, ale existují i situace, kdy vlastníme pohledávku v cizí měně.

- 1) Jmenovitá hodnota – dle § 25 ZoÚ se pohledávky při vzniku oceňují jmenovitou hodnotou.
- 2) Pořizovací cena – pohledávky, které byly nabyty za úplatu nebo vkladem. Nabytím pohledávky za úplatu se rozumí koupě pohledávky. Do pořizovací ceny pohledávky se okrem ceny za pořízení pohledávky také zahrnují náklady s pořízením související, jako jsou náklady na znalecké ocenění nakupovaných pohledávek, odměny právníkům a provize. (Pilátová a Richter, 2011)
- 3) Reálná hodnota – pohledávky, které byly nabyty a určeny k obchodování se oceňují reálnou hodnotou. Změny reálné hodnoty se účtují jako finanční náklad či výnos, dle druhu změny. Ovšem z daňového pohledu se tyto změny do základu daně nezahrnují. (Drbohlav a Pohl, 2011)
- 4) Cizí měna – v případě, že máme pohledávku vyjádřenou v cizí měně, musíme ji před zaúčtováním převést na Kč. Účetní jednotka proto musí mít vnitřním předpisem stanoveno, jaký kurz bude používat, pokud tato situace nastane. Dle ZoÚ se jedná o aktuální denní kurz ČNB nebo

pevný kurz, který si účetní jednotka stanoví ve vazbě na kurz ČNB. Také je nutné stanovit okamžik uskutečnění účetního případu pro volbu správného kurzu. Dle ČÚS se může být dnem uskutečnění účetního případu den splnění dodávky nebo den vystavení faktury nebo obdobného dokladu jako je daňový doklad podle zákona o DPH. (Pilátová a Richter, 2011)

Často se objevuje výraz rozvahová hodnota pohledávky, která může být buď výše specifikovaná jmenovitá hodnota (u vlastních pohledávek) nebo pořizovací cena (u pohledávek nabytých postoupením).

3.3.2 Druhy pohledávek

Pohledávky zařazujeme v rozvaze mezi aktiva, konkrétně do oběžného majetku. Při účtování neřešíme, zda se jedná o dlouhodobé pohledávky nebo o pohledávky krátkodobé, tedy splatné do 1 roku. Pohledávky můžeme rozdělit následovně:

- 1) Pohledávky z obchodních vztahů
 - a) Pohledávky za odběrateli (např. dodání zboží, služeb či výrobků)
 - b) Pohledávky ze směnek postoupených k eskontu
 - c) Pohledávky z titulu poskytnutých provozních záloh
 - d) Jiné (např. reklamace)
- 2) Pohledávky za zaměstnanci (např. poskytnuté zálohy či náhrada škody)
- 3) Pohledávky za společníky obchodní korporace a společníky sdruženými ve společnosti
 - a) Pohledávky k firmám ve skupině
 - b) Pohledávky za upsaný základní kapitál
 - c) Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
 - d) Ostatní pohledávky za společníky
- 2) Pohledávky z titulu derivátových operací
 - a) Dlouhá pozice u pevných termínových operací
 - b) Nakoupené opce

Pohledávky mohou být také předmětem nepeněžních vkladů. *„Je-li nepeněžním vkladem pohledávka, je předmět vkladu vnesen účinností smlouvy o vkladu pohledávky. Na smlouvu o vkladu se použijí přiměřeně ustanovení občanského zákoníku o postoupení pohledávky. Vkladatel ručí za její dobytost do výše jejího ocenění. Pohledávka společníka za kapitálovou společností nemůže být předmětem jeho vkladu do této společnosti; započtena proti pohledávce společnosti na splacení emisního kursu může být pouze smluvně. Smlouva o započtení vyžaduje písemnou formu a její návrh schvaluje valná hromada.“* (Čouková, 2015)

„Pokud společnost nabývá vkladem pohledávku, účetní hodnota bude vycházet jako u všech nepeněžitých vkladů ze znaleckého posudku. V případě úhrady pohledávky dlužníkem v částce vyšší než je evidovaná hodnota, vznikne společnosti výnos a současně zdanitelný příjem. Pokud se pohledávka bude jevit jako nedobytná, společnost může požadovat úhradu od vkladatele, který nyní ručí za dobytost pohledávky do výše jejího ocenění pro vklad. Je nutné účtovat o převodu této pohledávky zpět vkladateli po úhradě částky, na kterou byla oceněna. Vkladatel má širší daňové možnosti, jak naložit s nedobytnou pohledávkou (tvorba zákonných opravných položek), které jsou nabyvateli zakázány dle § 25 odst. 1 písm. zc) ZoD.“ (Čouková, 2015)

3.4 Opravné položky k pohledávkám

„Opravné položky slouží k úpravě ocenění příslušného majetku v případě, že se při jeho inventarizaci prokáže, že došlo ke snížení ocenění, které je přechodného charakteru. Tvořit opravné položky na zvýšení hodnoty majetku je zakázáno. Záměrem je, aby se při uzavírání účetních knih dodržela zásada opatrnosti, tj. aby se majetek vyjádřil v ocenění, které lépe odpovídá věrnému a reálnému obrazu skutečnosti. Nižším oceněním aktiv se snižuje výše vykázaného výsledku hospodaření a zvyšuje se hodnověrnost účetních informací předkládaných v účetních výkazech. (Krajčová, Palochová, Pšenková, 2014)

Opravné položky se vytvářejí jen v případech, kdy snížení ocenění majetku v účetnictví není trvalého charakteru nebo není snížení ocenění vyjádřeno jiným způsobem, např. reálnou hodnotou. Tvorba opravných položek se účtuje na vrub nákladů a opravná položka se sníží, popř. zruší, vyúčtováním ve prospěch nákladů, pokud inventarizace v následujícím období neprokáže opodstatněnost její výše. Opravné položky nesmí mít aktivní zůstatek. Pokud se na určitý titul snížení hodnoty majetku vytváří rezerva, nelze současně tvořit opravnou položku. V případě trvalého snížení ocenění majetku se snížení vyúčtuje na vrub nákladů.“ (Krajčová, Palochová, Pšenková, 2014)

Daňové opravné položky se nemohou tvořit k pohledávkám:

- vzniklým z titulu cenných papírů, ostatních investičních nástrojů, úvěrů, půjček, záloh, ručení, poplatků z prodlení, smluvních pokut, penále a jiných sankcí ze závazkových vztahů.
- o kterých se neúčtovalo ve výnosech, podle účetních předpisů při jejich vzniku a tyto výnosy nebyly zahrnuty do základu daně z příjmů,
- vzniklým při plnění ve prospěch vlastního kapitálu a při úhradě ztráty společnosti,
- mezi spojenými osobami ve smyslu vymezení zákona o daních z příjmů včetně pohledávek za členy obchodní společnosti za upsaný vlastní kapitál,
- odepsaným již na vrub hospodářského výsledku,
- nabytým bezúplatně,
- vytvářejícím soubor pohledávek,
- pokud má věřitel k dlužníkovi současně splatné závazky a neprovede vzájemný zápočet pohledávek a závazků, pokud to zákon dovoluje. (Ryneš, 2014)

ZoR vymezuje druhy pohledávek, ke kterým není možné tvořit daňově uznatelné opravné položky. Jsou to pohledávky:

- za společníky, akcionáře, členy družstev za upsaný vlastní kapitál,
- mezi spojenými osobami a mezi osobami blízkými,
- vzniklé z titulu cenných papírů a ostatních investičních nástrojů,
- které nebyly účtovány ve výnosech a následně tyto výnosy nebyly zahrnuty do základu daně z příjmů,
- vzniklé při plnění ve prospěch vlastního kapitálu a při úhradě ztráty společnosti,
- odepsané již na vrub hospodářského výsledku,
- nabyté bezúplatně,
- vytvářející soubor pohledávek.

Opravná položka se ruší, pokud bude splacena nebo se promlčí. Poté se musí zaúčtovat ve prospěch nákladů. Opravná položka se také ruší, pokud byla vytvořena v plné výši pohledávky, ale také pokud byla vytvořena pouze k části hodnoty, ale zároveň byla dle § 24 odst. 2 písm. y) ZoD odepsána na vrub daňově uznatelných nákladů.

Spojené osoby vysvětluje § 23 odst. 7 ZoD. Spojenými osobami se dle zákona rozumí kapitálově spojené a jinak spojené osoby. Pokud se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech jiné osoby nebo více osob, přitom osoba musí mít podíl alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv daných osob, pak se jedná o kapitálově spojené osoby.

Jinak spojené osoby § 23 odst. 7 ZoD vymezuje jako osoby

1. kdy se jedna osoba podílí na vedení nebo kontrole jiné osoby,
2. kdy se shodné osoby nebo blízké osoby podílejí na vedení nebo kontrole jiných osob a tyto osoby jsou vzájemně osoby jinak spojenými. Za jinak spojené osoby se nepovažují, kdy je jedna osoba členem dozorčích rad obou osob,
3. ovládající a ovládaná a také osoby ovládané stejnou ovládající osobou,
4. blízké,
5. které vytvořily právní vztah převážně za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty.

3.4.1 Účetní pohled

Opravné položky k pohledávkám jsou nejčastěji využívány opravné položky v praxi, jelikož některé z nich mohou být daňově uznatelným nákladem. Podnik tvoří opravné položky k pohledávkám v případě, že má odběratel problémy s financemi a vše směřuje k závěru, že danou pohledávku nesplatí. Poté by nastala situace, při které by věřitel odváděl daň z vyššího zisku, než skutečně má. Oprav-

nými položkami se také snižuje riziko nezaplacení pohledávky. V rozvaze jsou opravné položky zaznamenávány vždy do sloupce korekce.

Opravným položkám k pohledávkám je v účetnictví přiřazen syntetický účet 391.

Tabulka 1: Tvorba opravných položek k pohledávkám s daňově uznatelným nákladem

Popis účetního případu	MD	D
Tvorba opravné položky k pohledávkám s daňově uznatelným nákladem	558	391
Zúčtování opravné položky	391	558

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2: Tvorba opravných položek k pohledávkám bez daňově uznatelného nákladu

Popis účetního případu	MD	D
Tvorba opravné položky k pohledávkám bez daňově uznatelného nákladu	559	391
Zúčtování opravné položky	391	559

Zdroj: vlastní zpracování

„Výnosy se v účetnictví zaznamenávají v okamžiku jejich vzniku, a to i tehdy, pokud jsou uhrazeny později. Velmi zjednodušeně tím lze vysvětlit vznik pohledávek. Nejsou-li takovéto pohledávky uhrazeny či alespoň není předpoklad, že budou úspěšně vymahatelné, dostává se poplatník do situace, že ze svého hlediska zdaňuje nereálné (nebo alespoň nerealizované) příjmy a oproti poplatníkovi, který vede jen daňovou evidenci, je více daňově zatížen.

Popsanou tvrdost je třeba řešit velmi citlivě, aby na druhé straně nedocházelo k tomu, že bude oslabena vůle poplatníka vymáhat své splatné pohledávky, či dokonce, aby prostřednictvím manipulace s nimi si nemohl poplatník uměle snižovat základ daně. Proto je problém řešen diferencovaně podle druhu a stáří pohledávek.“ (Vančurová, Láchová, 2014)

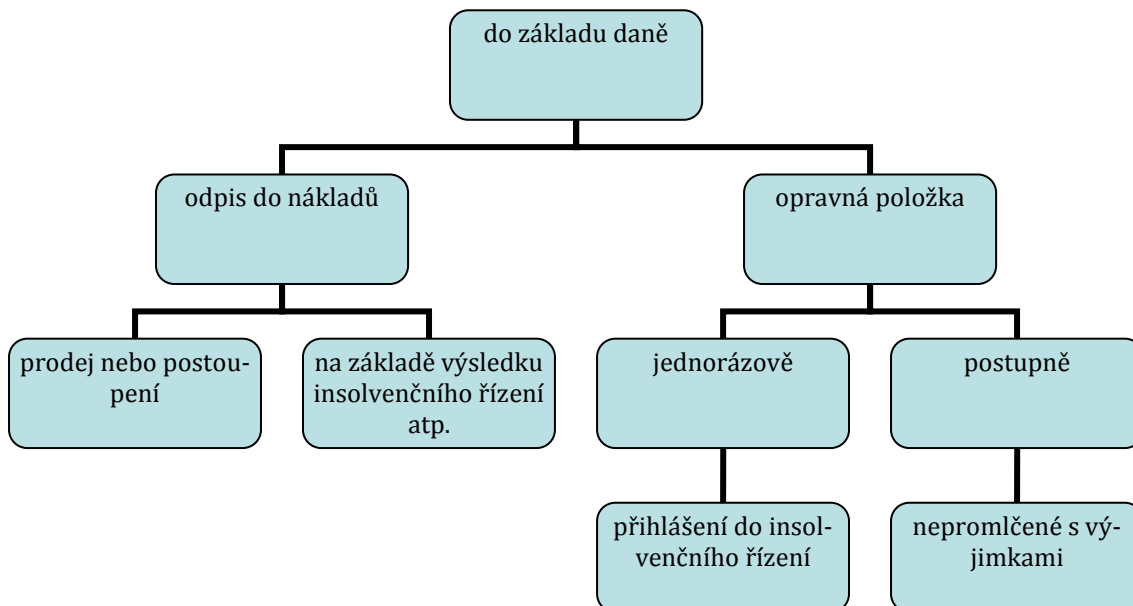
3.4.2 Daňový pohled

Výdajem (nákladem) na dosažení zajištění a udržení příjmů jsou dle § 24 odst. 2 písm. y) ZoD „u poplatníků, kteří vedou účetnictví, jmenovitá hodnota pohledávky nebo pořizovací cena pohledávky nabyté postoupením, vkladem a při přeměně ob-

chodní korporace, a to za předpokladu, že lze k této pohledávce uplatňovat opravné položky podle písmene i) nebo se jedná o pohledávku, ke které nelze tvořit opravnou položku podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek pro zjištění základu daně z příjmů pouze proto, že od její splatnosti uplynulo méně než 18 měsíců a u pohledávek nabytých postoupením i v případě, že se jedná o pohledávku se jmenovitou hodnotou v okamžiku vzniku vyšší než 200 000 Kč, ohledně které nebylo zahájeno rozhodčí řízení, soudní řízení nebo správní řízení za dlužníkem,

1. u něhož soud zrušil konkurs proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, a pohledávka byla poplatníkem přihlášena u insolvenčního soudu a měla být vypořádána z majetkové podstaty,
2. který je v úpadku nebo jemuž úpadek hrozí na základě výsledků insolvenčního řízení,
3. který zemřel, a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na dědicích dlužníka,
4. který byl právnickou osobou a zanikl bez právního nástupce a věřitel nebyl s původním dlužníkem pojenou osobou,
5. na jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je uplatňována veřejná dražba, a to na základě výsledků této dražby,
6. jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je postižen exekucí, a to na základě výsledků provedení této exekuce.“

Obrázek: 1 Převod pohledávek do základu daně

Zdroj: Vančurová, Láchová, 2014

3.4.2.1 Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení

Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení jsou řešeny v § 8 ZoR. Poplatníci daně z příjmů mohou tvořit opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, až do výše rozvahové hodnoty nepromlčených pohledávek, které jsou přihlášeny u soudu od zahájení insolvenčního řízení do konce lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o úpadku nebo do konce lhůty dle insolvenčního zákona, pokud soud spojí rozhodnutí o úpadku s rozhodnutím o povolení oddlužení. To vše v období, za které se podává daňové přiznání a v němž byly přihlášeny. V případě reorganizace namísto přihlášky pohledávky, postačí, že dlužník věřitelovu pohledávku správně uvede v seznamu svých dluhů.

Opravné položky dle uvedeného ustanovení nelze tvořit k pohledávkám mezi spojenými osobami nebo k pohledávkám vyloučeným v § 2 odst. 2 ZoR.

3.4.2.2 Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po roce 1994

Dle § 8a ZoR mohou tvořit opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, jejichž tvorba je daňovým nákladem, poplatníci daně z příjmů. Kteří vedou účetnictví při podmínce, že od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než

- a) 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- b) 36 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

U pohledávek jenž byly nabyty postoupením a jejich rozvahová hodnota nedosáhne 200 000 Kč, se postupuje stejně jako u běžných pohledávek. U pohledávek nabytých postoupením a zároveň vzniklým po 1. 1. 2014 a jejich rozvahová hodnota převyšuje 200 000 Kč, je možné vytvářet opravnou položku dle předchozího návodu za podmínky, že ohledně těchto pohledávek bylo zahájeno buď rozhodčí, soudní nebo správní řízení. Poplatník daně z příjmů se daného řízení musí účastnit.

Přechodná ustanovení zákona č. 267/2014 Sb., Čl. IV. v bodě 3 a 4 přináší důležité změny ohledně tvorby opravných položek k pohledávkám. Bod 3 říká, že pohledávky splatné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije ustanovení § 8a ZoR, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Bod 4 se zabývá pohledávkami splatnými od 1. 1. 2014, kde lze použít ustanovení § 8a ZoR ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. (Kout a Líbal, 2015)

Důvodová zpráva vysvětluje uvedené body:

Bod 3 – „Navržené přechodné ustanovení stanoví, že ustanovení § 8a ve znění navrženém tímto zákonem bude aplikováno pouze na pohledávky splatné od dne nabytí účinnosti tohoto zákona. (od 1. 1. 2015)“

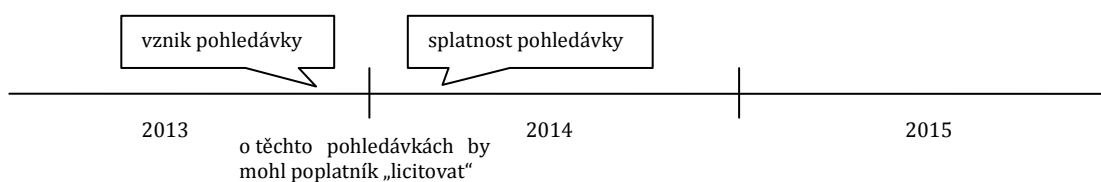
Bod 4 – „Vzhledem k tomu, že se v § 8a jedná o úpravu vyvolanou zavedením NOZ, navrhuje se, aby nové pravidlo bylo možné uplatnit i pro pohledávky, jejichž

splatnost je po nabytí účinnosti NOZ. Navrhovaná úprava zajišťuje, aby pro všechny pohledávky, na které se již vztahují nové podmínky promlčení zavedení NOZ, již mohl platit odpovídající jednotný daňový režim. Zároveň se touto úpravou odstraňují veškeré nejasnosti spojené s pojmem „vznik pohledávky“, které byly diskutovány po schválení zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. Na pohledávku splatnou, resp. vzniklou před 1. lednem 2014 se, v návaznosti na přechodné ustanovení č. 3 zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., uplatní § 8a zákon č. 593/1992 Sb., ve znění účinném před 1. lednem 2014.“

Z textu vyplývá podle Kouta a Líbala (Kout a Líbal, 2015) následující:

- a) *„znění ZoR § 8a účinné od 1. 1. 2015 se jednoznačně vztahuje na pohledávky splatné od 1. 1. 2015 (bod 3 přechodných ustanovení),*
- b) *Znění ZoR § 8a účinné od 1. 1. 2014, včetně změny od 1. 1. 2015, by mohl poplatník použít pro pohledávku vzniklou či splatnou od 1. 1. 2014,*
- c) *použitím slova „lze“ bodu 4 přechodných ustanovení se připouští, že znění ZoR § 8a účinné od konce roku 2013 bychom měli použít buď pro pohledávky vzniklé, nebo splatné po 31. 12. 2013.“*

Obrázek: 2 Výsledek přechodných ustanovení

Zdroj: Kout a Líbal, 2015

3.4.2.3 Opravné položky k pohledávkám nepřevyšujícím 30 000 Kč

Opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč se mohou tvořit za předpokladu nevyužití předchozích případů, čili § 8, 8a nebo 8b ZoR. Řídí se § 8c ZoR a může být vytvořena opravná položka ve výši až 100 % její neuhrazené rozvahové hodnoty, ovšem za následujících předpokladů:

- pohledávka nebyla odepsána na vrub výsledku hospodaření nebo k ní nebyla vytvořena zákonná opravná položka,
- nejedná se o pohledávku za akcionáři, společníky, členy družstev za upsaný vlastní kapitál a pohledávku mezi spojenými osobami,
- rozvahová hodnota pohledávky bez příslušenství nesmí přesáhnout 30 000 Kč,
- celková hodnota pohledávek nesmí překročit částku 30 000 Kč vůči stejnému dlužníkovi za zdaňovací období,

- od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo minimálně 12 měsíců,
- pohledávky budou samostatně evidovány.

3.4.3 Starý režim tvorby opravných položek k pohledávkám vzniklým do 31. 12. 2013

Od 1. 1. 2014 platí pro tvorbu daňových opravných položek jiná pravidla než v předchozích letech.

Pro tvorbu daňových opravných položek podle ZoR platila do 31. 12. 2013 pravidla uvedená v následující tabulce.

Tabulka 3: Přehled daňových opravných položek podle ZoR do 31. 12. 2013

ZoR	Typ opravných položek	Maximální výše tvorby opravných položek		
§ 8	k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení	až 100 %		
§ 8a	k nepromlčeným pohledávkám nového bloku, tj. pohledávkám splatným po 31. 12. 1994	rozvahová hodnota pohledávky ≤ 200 000 Kč při vzniku		rozvahová hodnota pohledávky > 200 000 Kč při vzniku
		až 20 %	soudně vymáhané pohledávky až 100 %	pouze soudně vymáhané pohledávky až 100 %
§ 8b	k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh	až 100 %		
§ 8c	k pohledávkám nevýznamné hodnoty, tj. do 30 000 Kč rozvahové hodnoty při vzniku pohledávky	až 100 %		

Zdroj: Pilátová a Richter, 2011

Tabulka č. 3 bude nadále platit pro pohledávky vzniklé a splatné do konce roku 2013. Změny v § 8a ZoR platné od 1. 1. 2014 se budou vztahovat pouze k pohledávkám splatným od počátku roku 2014.

Dle starého režimu tvorby opravných položek byla stanovena promlčecí doba na 4 roky podle ustanovení § 397 ObchZ, nestanoví-li zákon jinak. Nový režim

platný od počátku roku 2014 se řídí ustanovením § 629 odst. 1 NOZ a ten stanovil promlčecí lhůtu na 3 roky. Nový režim je však platný také pouze na pohledávky vzniklé od počátku roku 2014. (Čouková, 2014)

3.4.4 Inventarizace

Inventarizace podle Ryneše (Ryneš, 2014) slouží účetním jednotkám ke zjištění skutečného stavu majetku a závazků a tím ověřuje, zda zjištěný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví. Konkrétně v účetních knihách, knihách podrozvahových účtů a v operativní evidenci. Inventarizace dále slouží pro zjištění důvodů pro účtování snížení hodnoty majetku pomocí účtování o rezervách, opravných položkách či mimořádných odpisech majetku. Inventarizace slouží pro zjištění skutečného stavu majetku a závazků a následného opravení chyb, tedy opravení stavu v účetnictví jako je vypořádání mank a úbytků do výše norem nebo přebytků. Inventarizací se ověřují zůstatky účtů, které mají jak hmotnou povahu, tak i nehmotnou povahu.

Zůstatky s hmotnou povahou se zabývají tzv. fyzické inventury, při které zjišťujeme skutečné stavy pomocí přepočítávání, převažováním, přeměřováním nebo odborným odhadem zásoby či dlouhodobý hmotný majetek.

Zůstatky s nehmotnou povahou se zabývá tzv. dokladová inventura. Týká se především pohledávek, závazků, ale i rezerv a časového rozlišení.

Účetní jednotky jsou dle § 29 ZoÚ povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu 5 let po jejím provedení. Účetní jednotky provádějí inventarizaci k okamžiku, ke kterému sestavují účetní závěrku jako řádnou nebo mimořádnou. V případech daných zákonem ji mohou provádět i v průběhu účetního období.

V praxi se v souvislosti s ověřováním stavu pohledávek u auditovaných společností používají tzv. konfirmační dopisy¹, které deklarují dané pohledávky.

¹ Vzor viz. Příloha B

3.5 Ostatní opravné položky

O opravných položkách nemusí účtovat v souladu s § 13a ZoÚ podnik, který nepodléhá auditu a aplikuje účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

3.5.1 Opravné položky k dlouhodobému majetku

Opravným položkám k dlouhodobému majetku jsou v účetnictví přiřazeny syntetické účty účtové skupiny 09. Těmito účty zpravidla jsou 091 až 098².

Tabulka 4: Tvorba opravných položek účtové skupiny 09

Popis účetního případu	MD	D
Tvorba opravné položky k DNM	559	091
Tvorba opravné položky k DHM	559	092
Tvorba opravné položky k nedokončenému NM	559	093
Tvorba opravné položky k nedokončenému HM	559	094
Tvorba opravné položky k poskytnutým zálohám	559	095
Tvorba opravné položky k finančnímu majetku, jenž není oceněn reálnou hodnotou	579	096

Zdroj: vlastní zpracování

V rozvaze se uvádějí opravné položky ve sloupci korekce na straně aktiv.

3.5.2 Opravné položky k zásobám

Opravným položkám k zásobám jsou v účetnictví přiřazeny syntetické účty účtové skupiny 19. Obsahuje účty 191 až 199.

² Použití syntetických účtů je na rozhodnutí účetní jednotky.

Tabulka 5: Tvorba opravných položek k zásobám

Popis účetního případu	MD	D
Tvorba opravné položky k materiálu	559	191
Tvorba opravné položky k nedokončené výrobě	559	192
Tvorba opravné položky k polotovarům vlastní výroby	559	193
Tvorba opravné položky k výrobkům	559	194
Tvorba opravné položky k zvířatům	559	195
Tvorba opravné položky ke zboží	559	196

Zdroj: vlastní zpracování

Opravné položky k zásobám nejsou v praxi často používány. Ovšem, firmy je musí tvořit, aby nedocházelo k porušování § 7 ZoÚ. Tvoří se v případě, že účetní ocenění zásob je vyšší než ocenění jejich aktuální tržní cenou.

3.5.3 Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

Opravným položkám ke krátkodobému finančnímu majetku jsou v účetnictví přiřazeny syntetické účty účtové skupiny 19. Tímto účtem je účet 291.

Tabulka 6: Tvorba opravných položek ke krátkodobému finančnímu majetku

Popis účetního případu	MD	D
Tvorba opravné položky k majetkovým cenným papírům, které nejsou oceněny reálnou hodnotou	579	291

Zdroj: vlastní zpracování

4 Analýza společnosti XY, s.r.o. a tvorba vnitropodnikové směrnice

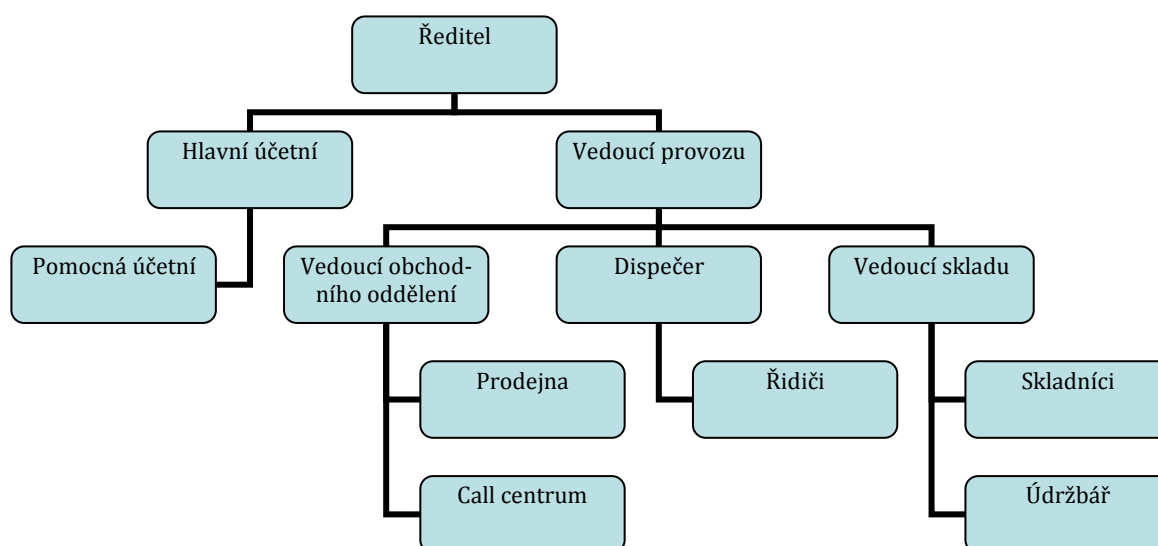
4.1 Charakteristika společnosti XY, s.r.o.

Společnost XY, s.r.o. působí na trhu od roku 1996. Do obchodního rejstříku byla zapsána v květnu 1995. Předmětem podnikání je velkoobchod, specializovaný maloobchod, ubytovací služby, pronájem a půjčování movitých věcí, hostinská činnost, maloobchod s tabákovými výrobky, maloobchod provozovaný mimo řádné provozovny, výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin. Od počátku své existence je hlavní činností zásobování prodejen a gastronomických provozoven. Společnosti dodávají zboží firmy, které přímo dané nápoje či potraviny vyrábějí. Mezi největší dodavatele patří například Plzeňský Prazdroj a.s. Společnost je plátcem daně z přidané hodnoty.

Společnost se sídlem v Brně se soustředí převážně na Jihomoravský kraj, kde zásobuje širokou škálu provozů. Neustále se snaží rozšiřovat svůj sortiment, aby si udržela současnou klientelu a zároveň rostla a získávala vyšší podíl na trhu. Společnost má v Brně jeden vlastní sklad a jeden pronajatý.

Společnost je vlastněna rovným dílem dvěma společníky. Vklad každého společníka je 50 000 Kč. Statutární orgán je tvořen dvěma členy. Jednateli, kteří zastupují společnost samostatně.

Obrázek: 3 Organizační struktura společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

Celou společnost řídí ředitel, kterému jsou přímo podřízeni hlavní účetní a vedoucí provozu. Hlavní účetní asistuje pomocná účetní. Vedoucí provozu má tři podřízené, kteří se starají o svá oddělení. První oddělení řídí vedoucí obchodního oddělení. Vedoucí obchodního oddělení řídí prodejnu, která má dva zaměstnance a call centrum, které obsluhují tři zaměstnanci. Druhé oddělení řídí dispečer, který je nadřízený čtrnácti řidičů. Poslední oddělení řídí vedoucí skladu, který řídí práci šesti skladníků a jednoho údržbáře.

4.1.1 Ekonomická analýza

Ekonomická analýza společnosti XY, s.r.o. je provedena za tři poslední účetní období, tedy za roky 2012, 2013 a 2014. Nejprve je provedena analýza aktiv a pasiv a poté nákladů a výnosů.

Tabulka 7: Přehled aktiv a pasiv v celých tisících Kč

Název položky	2012	2013	2014
Aktiva celkem	79 630	76 761	86 092
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0
Dlouhodobý majetek	40 713	39 614	40 252
Zásoby	26 162	23 557	28 690
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0
Krátkodobé pohledávky (netto)	10 051	9 199	12 388
Krátkodobý finanční majetek	2 157	3 809	3 522
Časové rozlišení	547	582	1 240
Pasiva celkem	79 630	76 761	86 092
Základní kapitál	100	100	100
Rezervní fond, nedělitelný fond	3 187	3 187	3 187
Výsledek hospodaření minulých let	28 416	31 398	34 018
VH běžného účetního období	2 979	2 620	4 104
Rezervy	0	0	0
Dlouhodobé závazky	208	250	215
Krátkodobé závazky	28 506	23 657	22 686
Bankovní úvěry a výpomoci	15 965	11 726	18 241
Časové rozlišení	269	3 823	3 541

Zdroj: vlastní zpracování

Oproti poklesu aktiv, který nastal v roce 2013, se v roce 2014 majetek společnosti opět zvýšil. Téměř polovinu aktiv tvoří dlouhodobý majetek, jedná se zejména o nemovitosti společnosti, kde má společnost sklady, kanceláře, apod. Další významnou součástí dlouhodobého majetku jsou automobily, kterými společnost dodává zboží svým spotřebitelům a zároveň zboží pořizuje od svých dodavatelů. Třetina aktiv je tvořena zásobami, do kterých patří veškeré zboží umístěné ve skladech společnosti. Třetí nejvyšší položkou aktiv jsou krátkodobé pohledávky. V rozvaze se vykazují pohledávky v členění na krátkodobé a pohledávky dlouhodobé. Dlouhodobé pohledávky vybraná společnost nemá, a proto bude práce analyzovat pouze pohledávky krátkodobé. Krátkodobé pohledávky mají splatnost kratší než 1 rok. Společnost XY, s.r.o. má ve svých fakturách vydaných splatnost vždy v maximální lhůtě 1 měsíc.

Tabulka 8: Rozbor krátkodobých pohledávek

Krátkodobé pohledávky	Rok		
	2012	2013	2014
Pohledávky z obchodních vztahů			
Brutto	10 752	10 367	14 144
Korekce	-1 878	-2 479	-2 328
Netto	8 874	7 888	11 816
Stát – daňové pohledávky	265	215	277
Krátkodobé poskytnuté zálohy	808	974	37
Jiné pohledávky	104	122	258

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce je vidět významný nárůst pohledávek v roce 2014 oproti předchozím obdobím. Naopak krátkodobé poskytnuté zálohy výrazně ubyly z důvodu jejich vyúčtování do konce zdaňovacího období.

Pasiva jsou tvořena z největší části výsledkem hospodaření minulých let. Čtvrtina pasiv náleží krátkodobým závazkům. Krátkodobé závazky v uvedených letech mají klesající trend oproti výsledku hospodaření minulých let. Bankovní úvěry a výpomoci jsou mezi roky 2012 a 2014 vyšší o 2 276 tis. Kč.

Tabulka 9: Přehled vybraných nákladů a výnosů v celých tisících Kč

Název položky	2012	2013	2014
Tržby za zboží a služby	204 587	205 261	229 269
Náklady vynaložené na prodané zboží	175 986	176 479	197 108
Spotřeba materiálu a energie	4 186	4 619	4 996
Služby	9 628	8 515	9 138
Osobní náklady	7 877	8 797	10 574
Daně a poplatky	195	192	246
Odpisy DHM a DNM	3 401	3 355	3 333
Změna stavu rezerv a opravných položek	397	601	-151
Ostatní provozní náklady	832	1 011	1 556
Ostatní provozní výnosy	2 122	1 973	2 664
Finanční výsledek hospodaření	-762	- 588	-716
Výsledek hospodaření před zdaněním	3 830	3 385	5 205
Výsledek hospodaření za účetní období	2 979	2 620	4 104

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2014 došlo ke skokovému nárůstu tržeb za zboží a služby v porovnání s rokem 2013 o 11,7 %. Náklady rostly také, ovšem mnohem menším tempem. Výsledkem bylo zvýšení výsledku hospodaření za účetní období o 56,6 %.

4.2 Analýza tvorby opravných položek k pohledávkám

Tvorba opravných položek k pohledávkám je u vybrané společnosti XY, s.r.o. čím dál důležitějším tématem, vzhledem ke každoročnímu růstu pohledávek společnosti. Mezi roky 2013 a 2014 se zvýšila hodnota brutto pohledávek o 36 %, tedy o více než třetinu a na základě údajů z předběžných výsledků roku 2015 se dá předpokládat další růst. V kapitole budou analyzovány pohledávky za rok 2014, ale také srovnání s předchozím rokem 2013. Analyzovány budou veškeré pohledávky, o kterých společnost XY, s.r.o. účtuje.

Nejvyšší podíl pohledávek zauímají pohledávky z obchodních vztahů, které jsou účtovány na účet 311.001. Inkaso pohledávek z obchodních vztahů (například prodej zboží) účetní zaúčtuje na vrub hlavní pokladny 211.001, pokud je pohledávka hrazena hotově, nebo na příslušný účet pro bankovní účty 221.001 až 221.004 v případě bezhotovostní úhrady. Mnoho z nich nebylo uhrazeno do data splatnosti a jimi se bude práce dále zabývat. Jsou to pohledávky za odběrateli zboží, konkrétně určité restaurace či obchodní řetězce apod. Proto se k těmto pohledávkám tvoří opravné položky a práce bude analyzovat, zda byly vytvořeny správně tak, aby byla dodržena účetní zásada opatrnosti. Další skupinou pohledávek jsou pohledávky za zaměstnanci, pohledávky vůči státu a pohledávky za společníky.

Tabulka 10: Účtování XY, s.r.o. o pohledávkách z obchodních vztahů

Popis účetního případu	MD	D
Prodej zboží	311.001	604
DPH 21 %	311.001	343.021
Inkaso pohledávky na účet/do pokladny	221.00x/211.001	311.001

Zdroj: vlastní zpracování

Další významnější skupinou pohledávek jsou pohledávky poskytnuté z titulu záloh. Zálohy jsou poskytovány především dodavatelům zboží, které společnost pořizuje pro své podnikání. Pohledávky poskytnuté z titulu záloh jsou účtovány na účet 314, který se dále člení na čtyři analytické účty:

- 314.001 – zálohy na plyn,
- 314.002 – zálohy na energii,
- 314.003 – zálohy na vodu,
- 314.013 – zálohy dodavatelům.

Poslední skupinou pohledávek jsou ostatní pohledávky, které se účtují na účet 315, který se dále člení také na čtyři analytické účty:

- 315.001 – kauce,
- 315.002 – úroky z prodlení,
- 315.003 – náhrady škod,
- 315.004 – ostatní pohledávky.

Společnost oceňuje pohledávky k okamžiku vzniku pohledávky jmenovitou hodnotou dle platné legislativy. Konkrétně podle § 25 ZoÚ, vyhlášky č. 500/2002 Sb. a ČÚS. Hodnotu pohledávky tvoří kromě nákladů na pořízení také marže a daň, jelikož je společnost plátcem daně z přidané hodnoty. Společnost uplatňuje základní sazbu 21 %, ale také sníženou sazbu daně 15 %, protože její podnikatelská činnost je zaměřena také na obchod s potravinami. Společnost eviduje pohledávky pouze v českých korunách.

Vzhledem ke skutečnosti, že společnost zaznamenává významný objem pohledávek po splatnosti, které stále nebyly uhrazeny, tak využívá smluvních pokut, jako motivaci pro odběratele hradit své závazky včas a vyhnout se sankcím, které by vedly ke zhoršení jejich ekonomické bilance. Společnost se však touto formou brání pouze před hrstkou odběratelů, se kterými byly v minulosti již problémy. Bylo by vhodné zavést smluvní pokuty pro všechny odběratele, zejména pro nové, se kterými společnost dosud nemá žádné zkušenosti. Účelem smluvní pokuty je dle NOZ dát předem najevo zvýšený zájem věřitele na řádném plnění smluvních povinností. Společnost má stanovenou sazbu smluvní pokuty na 0,1 % z pohledávky za každý započatý den po splatnosti.

Tabulka 11: Zaúčtování smluvních pokut

Popis účetního případu	MD	D
Smluvní pokuta	315/378	644

Zdroj: vlastní zpracování

Přijaté smluvní pokuty se daní až po jejich uhrazení. Neuhrazené smluvní sankce se vylučují v daňovém přiznání na řádku 111 a snižují tak základ daně podle § 23 odst. 3 písm. b) bod 1 ZoD. Po úhradě jsou v daňovém přiznání položkou zvyšující základ daně podle § 23 odst. 3 písm. a) bod 6 a to na řádku 30 daňového přiznání právnických osob.

Společnost tvoří k pohledávkám pouze daňově uznatelné opravné položky v souladu s § 8a a 8c ZoR.

4.2.1 Časové rozdělení pohledávek

Z následující tabulky lze vyčíst hodnotu pohledávek po splatnosti a dobu, po kterou nebyly uhrazeny. V roce 2014 narostla hodnota pohledávek s dobou po splatnosti do 6 měsíců. Minimum pohledávek bylo uhrazeno v období od 6 měsíců do 30 měsíců. Velkou hodnotu pohledávek tvoří skupina pohledávek, které jsou 30 a více měsíců po splatnosti. Porovnáním roků 2013 a 2015 je vidět neustálý nárůst pohledávek po splatnosti. Z tohoto důvodu musí společnost přistoupit k tvorbě účetních opravných položek k pohledávkám, aby dodržela účetní zásadu opatrnosti a vedla účetnictví v souladu s účetními metodami tak, aby zobrazení pohledávek v účetní závěrce bylo věrné a poctivé.

Tabulka 12: Hodnota pohledávek po splatnosti v tis. Kč

Doba po splatnosti	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015 ³
Do 6 měsíců	2 529	4 208	5 122
6 až 12 měsíců	1 225	882	2 663
12 až 18 měsíců	230	630	615
18 až 24 měsíců	601	878	650
24 až 30 měsíců	298	96	608
30 a více měsíců	1 995	1 965	2 838
Celkem	6 878	8 659	12 496

Zdroj: vlastní zpracování

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty pohledávek před splatností. Tedy pohledávek, ke kterým nebudou tvořeny opravné položky. Oproti pohledávkám po splatnosti celkem z předchozí tabulky č. 12 je vidět rozdíl v hodnotách v jednotlivých letech. Bohužel ve vybrané společnosti enormně převažují pohledávky po splatnosti a odběratelé hradí své závazky až po lhůtě splatnosti. V roce 2013, pro porovnání, byla hodnota pohledávek po splatnosti dvakrát vyšší, než hodnota pohledávek, jež byly uhrazeny včas. Ve sledovaném období, tedy v roce 2014, se obě hodnoty zvýšily, ale snížil se rozdíl na méně než polovinu. Přestože se rozdíl zmenšil a zdálo by se, že firma obchoduje ať už se spolehlivějšími odběrateli nebo jsou na tom odběratelé pouze lépe nežli dřív a platí své závazky ve lhůtě splatnosti, firma se problémem nesplacených pohledávek musí i nadále zabývat.

³ Předběžné výsledky za rok 2015 získané od hlavní účetní společnosti (dosud neauditované).

Z předběžných výsledků pro následující období (rok 2015) je zřejmé, že snížení rozdílu mezi splacenými pohledávkami do splatnosti a po splatnosti bylo pouze ojedinělým případem. V roce 2015 je hodnota pohledávek po splatnosti téměř čtyřikrát vyšší oproti hodnotě pohledávek do splatnosti. Podle současného trendu růstu pohledávek po splatnosti bude muset společnost tvořit stále více opravných položek k pohledávkám. Největší skupinu tvoří pohledávky po splatnosti do půl roku. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří pohledávky, které jsou po splatnosti více jak dva a půl roku. Zbytek pohledávek se nachází v rozmezí od jednoho roku do dvou a půl let.

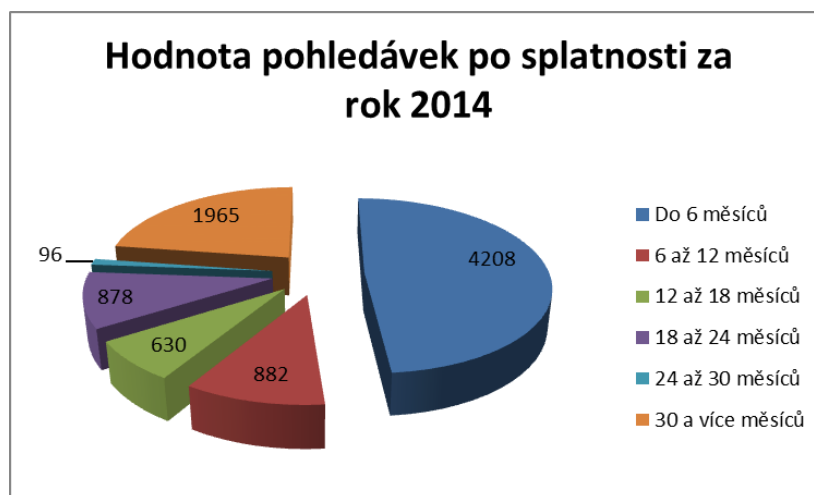
Tabulka 13: Hodnota pohledávek do splatnosti v tis. Kč

Text	2013	2014	2015
Před splatností	3 489	5 485	3 557

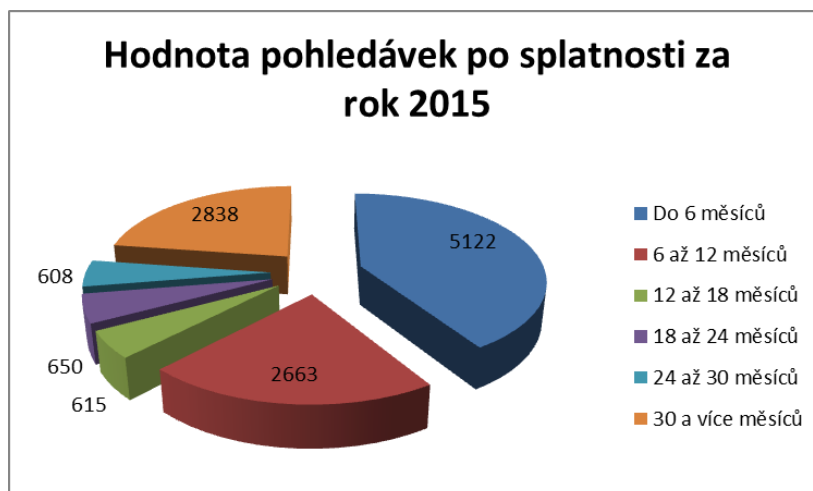
Zdroj: vlastní zpracování

V následujících dvou grafech je zachycen poměr hodnot pohledávek za rok 2014 a z předběžných výsledků roku 2015, po jednotlivých dobách splatnosti. Na druhém grafu je vidět nárůst pohledávek po splatnosti 6 až 12 měsíců a stejně tak růst pohledávek po splatnosti 30 a více měsíců.

Graf 1: Hodnota pohledávek po splatnosti v tis. Kč za rok 2014

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 2: Hodnota pohledávek po splatnosti v tis. Kč za rok 2015

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.2 Rozbor tvorby daňově uznatelných opravných položek k pohledávkám za rok 2014

Společnost XY, s.r.o. se zabývá pouze tvorbou a použitím daňově uznatelných opravných položek.

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny sumarizované údaje z obrátové předvahy společnosti.

Tabulka 14: Tvorba a použití opravných položek k pohledávkám za rok 2014

Účet	Název	Stav k 1. 1. 2014	Tvorba OP	Rozpuštění OP	Stav k 31. 12. 2014
391.001	OP 100 % (soudně vymahatelná)	1 123 912,68	0,00	267 550,00	856 362,68
391.005	OP 100 % (limit 30 000 Kč)	971 684,00	583 423,70	325 713,00	1 229 394,70
391.006	OP 20 %	384 240,00	53 444,40	194 796,00	242 888,40
Stav zákonných OP k 31. 12. 2014		2 479 836,68	636 868,10	788 059,00	2 328 645,78

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že jsou soudně vymáhány pohledávky zejména po splatnosti 6 měsíců. U pohledávek po splatnosti do 6 měsíců společnost nečiní téměř žádná opatření. Pouze zasílá upomínky formou dopisů, dále komunikuje telefonicky nebo elektronickou poštou. Pohledávky, kterými by se společnost měla zabývat, tedy po splatnosti delší jak 6 měsíců, jsou v hodnotě 4 451 tis. Kč. Tato částka se skládá z přibližně 600 pohledávek, jejichž nominální hodnota činí pouze u dvou pohledávek částku nad 200 000 Kč. Obě zmiňované pohledávky jsou soudně vymáhány a jsou zahrnuty na účtu 391.001 – je na ně vytvořena opravná položka ve výši 100 %. Jedná se o pohledávky z roku 2003 a z roku 2010. Soudní jednání stále pokračují. Dle sdělení hlavní účetní, společnost v posledních letech pro vymáhání pohledávek minimálně využívá služeb právníka, protože vzhledem k výši odměny právníka, soudních poplatků a dalších nákladů spojených s vymahatelností pohledávek je výsledek neadekvátní.

Následující tabulka zobrazuje účtování opravných položek k pohledávkám za rok 2014, jak je zaúčtovala vybraná společnost.

Tabulka 15: Účtování opravných položek k pohledávkám za rok 2014 společnosti XY, s.r.o.

Popis účetního případu	Částka	MD	D
OP 100 % (soudně vymáhané) – tvorba OP	0,00	558	391.001
OP 100 % (soudně vymáhané) – rozpuštění OP	267 550,00 ⁴	391.001	558
OP 100 % (limit 30 000 Kč) – tvorba OP	583 423,70	558	391.005
OP 100 % (limit 30 000 Kč) – rozpuštění OP	325 713,00	391.001	558
OP 20 % – tvorba OP	53 444,40	558	391.006
OP 20 % – rozpuštění OP	194 796,00	391.006	558

Zdroj: vlastní zpracování

Vzhledem ke skutečnosti, že společnost u skupiny pohledávek ve jmenovité hodnotě do 200 000 Kč nezahájila soudní, správní ani rozhodčí řízení, tak jak je vidno z tabulky č. 14, stav 20 % zákonné opravné položky činí 242 888,40 Kč – zá-

⁴ Hodnota opravné položky k pohledávkám, které byly v průběhu roku odepsány, popřípadě zaplacený.

kladem pro výpočet je jmenovitá hodnota pohledávek ve výši 1 209 442 Kč. Rozborem těchto pohledávek bylo zjištěno, že podstatná část pohledávek bude promlčena v roce 2015, což povede k odpisu pohledávek. Před promlčením pohledávky je nutné rozpustit opravnou položku k jednotlivým pohledávkám v souhrnné výši 242 888,40 Kč, a to účetním zápisem MD 391.006/Dal 558.000. Následně bude proveden odpis pohledávek a to účetním zápisem MD 546.001 (daňově uznatelný) do výše kryté zákonnou OP/Dal 311.001.

Daňově neuznatelný odpis pohledávek bude činit 967 553,60 Kč, a to účetním zápisem MD 546.002/Dal 311.001. Z této transakce vznikne společnosti účetní ztráta. O tuto částku pak bude zvýšen základ daně na řádku č. 40 daňového přiznání právnických osob za rok 2015.

Hlavní účetní obhájí postup společnosti a zdůvodňuje jej faktem, že navíc v roce 2014 v souvislosti s novelou ZoR, kdy podle článku IV. Přejícných ustanovení pro pohledávky splatné od 1. ledna 2014 lze použít ustanovení § 8a, tj. již nebude nutné, pro 100 % daňově uznatelný odpis pohledávky a za splnění stanovených podmínek, zahájit soudní, správní popř. rozhodčí řízení. Společnost tak např. z pohledávky o nominální hodnotě 121 000 Kč (100 000 Kč základ daně + 21 000 Kč DPH) odvede v roce vzniku pohledávky daň z příjmů 19 000 Kč⁵ a 21 000 Kč DPH. Celkem 40 000 Kč. Postupnou tvorbou daňově uznatelných pohledávek (po 30 měsících od splatnosti) sníží daňový základ o 121 000 Kč, daňovou povinnost z titulu daně z příjmů právnických osob sníží o 22 990 Kč. Odvedenou DPH společnosti však nikdo nevrátí. Jedinou možností, kdy lze získat odvedenou DPH zpět, je situace, kdy je u dlužníka zahájeno insolvenční řízení a pohledávka je včas a řádně do řízení přihlášena.

Společnost za celou dobu svého podnikání netvořila opravné položky za dlužníky v insolvenčním řízení. První případ začala řešit na sklonku roku 2015, kdy podala dne 8. prosince 2015 přihlášku pohledávky ke Krajskému soudu v Brně. Jmenovitá hodnota pohledávky činí 947 422 Kč. V okamžiku přihlášení pohledávky může v souladu s § 8 ZoR vytvořit společnost 100 % opravnou položku, která bude zaúčtována na vrub účtu 558 a ve prospěch účtu 391. Tvorbou této zákonné opravné položky bude snížen v roce 2015 daňový základ společnosti, který povede ke snížení daňové povinnosti o částku cca 180 000 Kč.

4.2.2.1 Postup při vrácení DPH z pohledávek za dlužníky v insolvenční

Na základě § 44 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty je možné u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení uplatnit nárok na odpočet daně. Odpočet je možné uplatnit pouze u pohledávek, vzniklých nejpozději 6 měsíců před vyhlášením insolvence. Zároveň daná pohledávka musí být přihlášena u insolvenčního soudu a věřitel s dlužníkem nejsou spojenými osobami. Aby věřitel

⁵ Sazba daně z příjmů právnických osob dle § 21 odst. 1 ZOD činí 19 %.

dosáhl odpočtu DPH, tak je nutné, aby vystavil tzv. opravný daňový doklad, a to nejpozději do 3 let od uskutečnění zdanitelného plnění.

V následující tabulce je zaznamenám postup účtování u věřitele při vrácení odpočtu DPH z pohledávky ve jmenovité hodnotě 121 000 Kč. Vše za předpokladu, že byla pohledávka řádně přihlášena a nastaly podmínky pro odpočet DPH, to jest insolvenční soud rozhodl o prohlášení konkursu na majetek dlužníka.

Tabulka 16: Účtování opravného dokladu

Popis	Částka	MD	D
Základ daně	100 000 Kč	311	604
DPH (21 %)	21 000 Kč	311	343
Tvorba zákonné OP	121 000 Kč	558	391
Opravný daňový doklad	21 000 Kč	343	648
Úhrada pohledávky	121 000 Kč	221	311
Opravný daňový doklad	21 000 Kč	648	343
Rozpuštění zákonné OP	121 000 Kč	391	558

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.3 Rozbor tvorby účetních opravných položek k pohledávkám za rok 2014

Tvorbu účetních opravných položek k pohledávkám společnost vůbec neřeší. Společnost má nadhodnocená aktiva, účetní závěrka tak nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. V následující kapitole práce bude vyhodnoceno, jaká je skutečná hodnota aktiv a výsledku hospodaření po aplikaci navržené vnitropodnikové směrnice.

4.3 Nová vnitropodniková směrnice

Vzhledem ke specifiku společnosti, kdy velký počet klientů platí své pohledávky opožděně, bude nastavena tvorba účetních opravných položek již od jednoho dne po splatnosti, i když to z pohledu mnoha účetních i majitelů firem vede k pracnému výpočtu opravných položek za jedno zdaňovací období a následně k jejich rušení v následujícím daňovém období. Jedině takto je však dodržena účetní zásada opatrnosti a věrného zobrazení předmětu účetnictví.

V této kapitole bude navržena nová vnitropodniková směrnice společnosti XY, s.r.o., která se bude skládat ze čtyř hlav, jež budou na následujících řádcích popsány. V záhlaví směrnice bude uvedeno, že se jedná o vnitropodnikovou směrnici konkrétní společnosti. Bude zde číslo směrnice a také předmět směrnice – tedy tvorba, použití a účtování opravných položek k pohledávkám. Uvedeno bude datum vydání a datum účinnosti od prvního dne nového zdaňovacího období. Posledními náležitostmi záhlaví bude uvedení odpovědné osoby, kdo směrnici zpracoval, kontroluje a v neposlední řadě jméno osoby, která danou směrnici schválila.

Přehled hlav vnitropodnikové směrnice pro tvorbu, použití a účtování opravných položek k pohledávkám:

- I. Obecné údaje,
- II. Tvorba opravných položek k pohledávkám,
- III. Postup tvorby, použití a účtování opravných položek k pohledávkám,
- IV. Závěrečná ustanovení.

První hlava popisuje účel směrnice a vymezuje právní rámec, kterým se daná směrnice řídí. Ve druhé hlavě jsou popsány podmínky, za kterých je možné tvořit daňové a účetní opravné položky k pohledávkám. Třetí hlava se zabývá samotnou tvorbou, použitím a účtováním opravných položek k pohledávkám. V poslední hlavě je uveden termín provádění inventarizace pohledávek, případné změny směrnice a odpovědný orgán za kontrolu dodržování směrnice. Celá směrnice je uzavřena podpisy zainteresovaných osob.

4.3.1 Vzor směrnice

V této kapitole bude navržena vnitropodniková směrnice společnosti XY, s.r.o. pro tvorbu, použití a účtování opravných položek k pohledávkám.

Vnitropodniková směrnice společnosti XY, s.r.o.

Číslo 01/2015

Předmět: Tvorba, použití a účtování opravných položek k pohledávkám

Datum vydání: 5. ledna 2015

Datum účinnosti: 1. ledna 2015

Zpracoval a zodpovídá: Marie Novotná, hlavní účetní

Kontroloval: Josef Novotný, ředitel společnosti

Schválil: Karel Novotný, jednatel společnosti

I. Obecné údaje

Vnitropodniková směrnice vychází z následujících právních předpisů:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- vyhláška č. 500/2002 Sb.,
- České účetní standardy,
- zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník,
- zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

Výsledkem dodržování vnitropodnikové směrnice při tvorbě, použití a účtování daňově uznatelných opravných položek k pohledávkám společnost docílí snížení základu daně z příjmů právnických osob. Základ daně bude snížen i v případě odpisu pohledávky, a to do výše vytvořené zákonné opravné položky.

Dodržováním vnitropodnikové směrnice pro tvorbu, použití a účtování účetních opravných položek k pohledávkám společnost zajistí aplikaci účetní zásady opatrnosti v oblasti pohledávek. Zobrazení pohledávek v účetní závěrce tak bude věrné a poctivé.

Pro naplnění účelu předložené vnitropodnikové směrnice je nezbytné, aby společnost dodržovala také vnitropodnikové směrnice spojené s inventarizací majetku a závazků a vnitropodnikovou směrnicí, která obsahuje harmonogram zpracování účetní závěrky.

II. Tvorba opravných položek k pohledávkám

Tvorba daňově uznatelných opravných položek

Tvorba daňově uznatelných opravných položek k pohledávkám musí být rozlišena v návaznosti na datum vzniku pohledávky, a to k pohledávkám, které vznikly do 31. 12. 2013 a jsou splatné do 31. 12. 2013 a k pohledávkám splatným po 1. 1. 2014.

1. Pohledávky vzniklé a splatné do 31. 12. 2013

a) Rozvahová hodnota pohledávky v okamžiku vzniku nepřesáhla 200 000 Kč

Pokud od konce sjednané lhůty splatnosti uplynulo více než 6 měsíců; lze tvořit daňovou opravnou položku do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Vyšší daňovou opravnou položku lze tvořit jen za podmínky, že ohledně předmětné pohledávky bylo zahájeno rozhodčí, soudní či správní řízení a společnost se ho řádně účastní. Výše tvorby je závislá na čase, který uplynul od sjednané lhůty splatnosti. Pokud uplynulo více než:

- 12 měsíců, až do výše 33 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 24 měsíců, až do výše 66 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 30 měsíců, až do výše 80 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 36 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

b) Rozvahová hodnota pohledávky v okamžiku vzniku přesáhla 200 000 Kč

Zde je zákon přísnější a i 20% opravnou položku umožňuje tvořit pouze za podmínky zahájení příslušného řízení. Podmínky pro tvorbu jsou již shodné jako pro vyšší tvorbu opravné položky u pohledávek, které při vzniku nepřesáhly 200 000 Kč.

2. Pohledávky splatné po 1. 1. 2014

Daňovou opravnou položku lze tvořit za podmínky, že od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo více než:

- 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 36 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

3. Pohledávky, jejichž rozvahová hodnota nepřevyšuje 30 000 Kč.

V případě, že nebyla využita tvorba daňově uznatelných opravných položek dle předcházejících bodů a rozvahová hodnota není vyšší, jak 30 000 Kč bude vytvoře-

na daňová opravná položka ve výši 100 % její rozvahové hodnoty při splnění příslušných ustanovení § 8c ZoR. V následujícím účetním období bude proveden odpis pohledávky.

Tvorba účetních opravných položek k nepromlčeným pohledávkám

Hlavní účetní bude tvořit účetní opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, které jsou po splatnosti do 1 roku dle následující tabulky. U nepromlčených pohledávek, které budou po splatnosti déle než 360 dní, bude tvořena účetní opravná položka ve výši 100 %.

Počet dní po splatnosti	OP
Do 30 dní	10 %
30 – 90 dní	20 %
91 – 180 dní	40 %
181 – 270 dní	60 %
271 – 360 dní	80 %
Nad 360 dní	100 %

Pokud je k pohledávce tvořena daňová opravná položka a zároveň opravná položka účetní, tak hodnota těchto opravných položek nesmí v součtu přesáhnout rozvahovou hodnotu pohledávky. Jestliže součet hodnot opravných položek překročí rozvahovou hodnotu pohledávky, tak hlavní účetní sníží účetní opravnou položku tak, aby součet dal 100 % rozvahové hodnoty pohledávky.

III. Postup tvorby, použití a účtování opravných položek k pohledávkám

Hlavní účetní po provedení inventarizace pohledávek prověří pohledávky a rozdělí je na:

1. pohledávky před splatností,
2. pohledávky v insolvenčním řízení,
3. pohledávky po splatnosti:
 - a. vzniklé a splatné do 31. 12. 2013,
 - b. splatné po 1. 1. 2014,
4. pohledávky pro odepsání.

Po rozdělení pohledávek zpracuje hlavní účetní návrh na tvorbu daňových a účetních opravných položek k pohledávkám a zároveň návrh na odpis pohledávek. Zpracovaný návrh předá ke schválení vedení společnosti. V následujících letech se hodnota opravných položek změní na hodnotu k datu provedení příslušné inventarizace.

Účty používané pro problematiku tvorby a použití opravných položek k pohledávkám jsou uvedeny v účtovém rozvrhu společnost XY, s.r.o. a jejich přehled je uveden v následujícím seznamu.

Seznam analytických účtů

Účet	Název účtu	Účet	Název účtu
311.100	Odběratelé z tuzemska	311.200	Odběratelé ze zahraničí
311.300	Pohledávky v insolvenčním řízení		
391.020	OP 20 % nad 6 měsíců	558.020	OP 20 % nad 6 měsíců
391.033	OP 33 % nad 12 měsíců	558.033	OP 33 % nad 12 měsíců
391.050	OP 50 % nad 18 měsíců	558.050	OP 50 % nad 18 měsíců
391.066	OP 66 % nad 24 měsíců	558.066	OP 66 % nad 24 měsíců
391.080	OP 80 % nad 30 měsíců	558.080	OP 80 % nad 30 měsíců
391.100	OP 100 % nad 36 měsíců	558.100	OP 100 % nad 36 měsíců
391.105	OP 50 % nad 18 měsíců	558.105	OP 50 % nad 18 měsíců
391.110	OP 100 % soudně vymahatelná	558.110	OP 100 % soudně vymahatelná
391.200	OP 100 % do 30.000 Kč	558.200	OP 100 % do 30.000 Kč
391.300	OP 20 % soudně nevymáhané do 200 000 Kč	558.300	OP 20 % soudně nevymáhané do 200 000 Kč
391.510	OP 10 % (nedaňové)	559.510	OP 10 % (nedaňové)
391.520	OP 20 % (nedaňové)	559.520	OP 20 % (nedaňové)
391.540	OP 40 % (nedaňové)	559.540	OP 40 % (nedaňové)
391.560	OP 60 % (nedaňové)	559.560	OP 60 % (nedaňové)
391.580	OP 80 % (nedaňové)	559.580	OP 80 % (nedaňové)
391.600	OP 100 % (nedaňové)	559.600	OP 100 % (nedaňové)
546.100	Odpis pohledávky (daňový)	646.100	Výnosy z odepsaných pohl. ⁶ (daňové)
546.500	Odpis pohledávky (nedaňový)	646.500	Výnosy z odepsaných pohl. (nedaňové)

Názorné příklady zúčtování jednotlivých případů

1. Opravná položka k pohledávce o rozvahové hodnotě 100 000 Kč splatné do konce roku 2013, která je po lhůtě splatnosti 25 měsíců a proti které bylo zahájeno soudní řízení. Tvořena bude daňová opravná položka ve výši 66 % a účetní opravná položka k pohledávce do 100 % její rozvahové hodnoty tj. ve výši 34 %:

⁶ Odepsané pohledávky budou zachyceny v podrozvahové evidenci (účtová skupina 7).

- a. Tvorba daňové OP: 66 000 Kč MD 558.033/D 391.033
 - b. Rozpuštění daňové OP: 66 000 Kč MD 391.033/D 558.033
 - c. Tvorba účetní OP: 34 000 Kč MD 559.600/D 391.600
 - d. Rozpuštění účetní OP: 34 000 Kč MD 391.600/D 559.600
2. Opravná položka k pohledávce o rozvahové hodnotě 100 000 Kč splatná po 1. 1. 2014, která je po lhůtě splatnosti 25 měsíců a proti které nebylo zahájeno soudní řízení. Tvořena bude daňová opravná položka ve výši 50 % a účetní opravná položka k pohledávce do 100 % její rozvahové hodnoty tj. ve výši 50 %:
- a. Tvorba daňové OP: 50 000 Kč MD 558.105/D 391.105
 - b. Rozpuštění daňové OP: 50 000 Kč MD 391.105/D 558.105
 - c. Tvorba účetní OP: 50 000 Kč MD 559.600/D 391.600
 - d. Rozpuštění účetní OP: 50 000 Kč MD 391.600/D 559.600
3. K pohledávce po splatnosti delší než 12 měsíců, jejíž hodnota je 27 000 Kč (nepřesáhla 30 000 Kč bez příslušenství vůči jednomu dlužníku), bude tvořena daňová opravná položka ve výši 100 %:
- a. Tvorba daňové OP: 27 000 Kč MD 558.200/D 391.200

V následujícím účetním období (před jejím promlčením) bude na návrh hlavní účetní proveden odpis pohledávky.

- b. Rozpuštění daňové OP: 27 000 Kč MD 391.200/D 558.200
- c. Odpis pohledávky: 27 000 Kč MD 546.100/D 311.100

Odpis pohledávek

V případě možnosti daňového odpisu pohledávky dle ZoD, bude odpis pohledávky ve výši 100 % zaúčtován následovně:

- MD 546.100/D 311.100, 311.200

V případě účetního odpisu pohledávky bude odpis pohledávky ve výši 100 % zaúčtován následovně:

- MD 546.500/D 311.100, 311.200

IV. Závěrečná ustanovení

1. Inventarizace opravných položek k pohledávkám bude provedena vždy k 31. 12. daného účetního období.
2. Legislativní i vnitropodnikové změny budou řešeny dodatkem k této vnitropodnikové směrnici.
3. Kontrolu a dodržování vnitropodnikové směrnice provádí ředitel společnosti.

Zpracoval: Marie Novotná, hlavní účetní

Kontroloval: Josef Novotný, ředitel společnosti

Schválil: Karel Novotný, jednatel společnosti

4.3.2 Dopady navržené směrnice

Při aplikaci navržené směrnice by tvorba opravných položek k pohledávkám vypadala následovně:

Tabulka 17: Tvorba a použití účetních a daňových opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti dle navržené směrnice za rok 2014

Počet dní po splatnosti	OP	Hodnota pohledávek po lhůtě splatnosti	Účetní OP	Daňová OP
Do 30 dní	10 %	2 932 908,90	293 290,89	0,00
30 - 90 dní	20 %	630 641,50	126 128,30	0,00
91 - 180 dní	40 %	644 495,00	257 798,00	0,00
181 – 270 dní	60 %	532 639,00	319 583,40	0,00
271 – 360 dní	80 %	349 095,00	279 276,00	0,00
Nad 360 dní	100 %	3 569 097,90	2 932 229,80	636 868,10
Celkem		8 658 877,30	4 208 306,39	636 868,10

Zdroj: vlastní zpracování

Po zaúčtování tvorby účetních opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti za rok 2014 by v rozvaze společnosti byly jednotlivé položky vykázány dle následující tabulky.

Tabulka 18: Rozvaha po uplatnění účetních opravných položek k pohledávkám dle vnitropodnikové směrnice (v tis. Kč)

	2014 před	2014 po
Aktiva celkem	86 092	81 884
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0
Dlouhodobý majetek	40 252	40 252
Zásoby	28 690	28 690
Dlouhodobé pohledávky	0	0
Krátkodobé pohledávky (netto)	12 388	8 180
Krátkodobý finanční majetek	3 522	3 522
Časové rozlišení	1 240	1 240
Pasiva celkem	86 092	81 884
Základní kapitál	100	100
Rezervní fond, nedělitelný fond	3 187	3 187
Výsledek hospodaření minulých let	34 018	34 018
VH běžného účetního období	4 104	-104
Rezervy	0	0
Dlouhodobé závazky	215	215
Krátkodobé závazky	22 686	22 686
Bankovní úvěry a výpomoci	18 241	18 241
Časové rozlišení	3 541	3 541

Zdroj: vlastní zpracování

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že aktiva společnosti klesnou, sníží se účetní výsledek hospodaření o částku účetních opravných položek, tj. 4 208 306,39 Kč. Lze říci, že společnost má před aplikací vnitropodnikové směrnice významně nadhodnocená aktiva. Aktiva jsou nadhodnocena o 5,1 %. Tím je porušena účetní zásada věrného zobrazení skutečnosti. Po aplikaci směrnice činí výsledek hospodaření ztrátu ve výši -104 000 Kč. Aplikací směrnice bude dodržena účetní zásada opatrnosti a pohledávky společnosti budou mít v účetní závěrce za rok 2014 věrné a poctivé zobrazení.

4.4 Doporučení

Provedením ekonomické analýzy společnosti XY, s.r.o. byly zjištěny tyto zásadní nedostatky.

1. Společnost netvoří účetní opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti.
2. Společnost nemá pro tvorbu opravných položek vydanou vlastní vnitropodnikovou směrnici.
3. Společnost uplatňuje vůči svým odběratelům smluvní pokuty za nedodržování sjednaných platebních podmínek pouze v ojedinělých případech.

Společnosti XY, s.r.o. doporučuji aplikaci navržené vnitropodnikové směrnice pro tvorbu, použití a účtování opravných položek k pohledávkám. Aplikací navržené vnitropodnikové směrnice a jejím důsledným dodržováním společnost zabezpečí v oblasti pohledávek dodržování účetní zásady opatrnosti a jejich zobrazení v účetní závěrce bude věrné a poctivé. Směrnice poslouží hlavní účetní, jako postup pro účtování o opravných položkách k pohledávkám.

Postupem v souladu s vnitropodnikovou směrnicí nedojde k situaci, že by společnost netvořila účetní opravné položky k pohledávkám, tak jak tomu bylo doposud. Důsledkem této skutečnosti bylo nadhodnocení hospodářského výsledku a aktiv, a tedy zkreslení skutečnosti.

Společnost by měla důsledně využívat a uplatňovat smluvní pokuty při kontraktech s novými odběrateli, se kterými nemá žádné zkušenosti a zároveň s odběrateli, kteří jsou problémoví. Užíváním smluvních pokut by mohlo dojít ke snížení výše pohledávek po lhůtě splatnosti.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo navržení vnitropodnikové směrnice pro tvorbu, použití a účtování opravných položek k pohledávkám a to jak z pohledu daňového, tak z pohledu účetního.

Byla zpracována teoretická část, která vycházela ze stanoveného legislativního rámce pro řešení problematiky daňových a účetních opravných položek k pohledávkám.

Při analýze tvorby opravných položek k pohledávkám společnosti za rok 2014, bylo zjištěno, že společnost nedodržuje zásadu opatrnosti a její účetnictví tak nepodává věrné zobrazení skutečnosti. Společnost se vůbec nezabývá tvorbou účetních opravných položek k pohledávkám. Důsledkem je již zmíněné nedodržení účetní zásady opatrnosti. Společnost neoprávněně vykazuje vyšší výsledek hospodaření než ve skutečnosti má.

Na základě analýzy opravných položek k pohledávkám vybrané společnosti byla vytvořena vnitropodniková směrnice pro tvorbu, použití a účtování opravných položek k pohledávkám, jejíž implementací by bylo zabezpečeno věrné zobrazení majetku účetní jednotky v účetní závěrce.

Po aplikaci navržené vnitropodnikové směrnice pro tvorbu, použití a účtování opravných položek k pohledávkám na vybranou společnost vyplynulo nadhodnocení aktiv společnosti. Tento problém nová směrnice napravila a společnost po její aplikaci získá stručný postup pro tvorbu opravných položek k pohledávkám, bude dodržovat zásadu opatrnosti a její účetnictví bude podávat věrné zobrazení skutečnosti.

Vzhledem ke skutečnosti, že se společnost zabývala tvorbou daňově účinných opravných položek k pohledávkám v maximálně možné míře, nevyplýnuly žádné daňové dopady.

Aplikací vnitropodnikové směrnice dokáže společnost naplnit účetní zásadu opatrnosti. Tím zabezpečí věrné zobrazení oblasti pohledávek v účetnictví a v účetní závěrce účetní jednotky.

6 Literatura

Odborná literatura

- 1) BĚHOUNEK, P. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe 2011/2012*, 10. aktualiz. vydání. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-659-4.
- 2) ČOUKOVÁ, P. *Průvodce českými účetními standardy v návaznosti na daně a zákon o obchodních korporacích, 2/2014* Bohuňovice: Oswald a.s., 2014. 1142 s. ISSN 1805-7802.
- 3) ČOUKOVÁ, P. *Účetní a daňové transakce v návaznosti na zákon o korporacích*, 1. Vydání. Bohuňovice: Oswald, 2015. 407 s. ISBN 978-80-905690-8-9.
- 4) DRBOHLAV, J., POHL, T. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*, 3. aktualiz. A dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011. 241 s. ISBN 978-80-7357-599-1.
- 5) FIBÍROVÁ, J., ŠOLJAKOVÁ, L., WAGNER, J., PETERA, P. *Manažerské účetnictví – nástroje a metody*. 2., aktualizované a přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 404 s. ISBN 978-80-7478-743-0.
- 6) KOUT, P., LÍBAL, T. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*, 2. vyd. Praha: VOX, 2015. 344 s. ISBN 978-80-87480-33-5.
- 7) KRAJČOVÁ, J., PALOCHOVÁ, M., PŠENKOVÁ, Y. *Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 352 s. ISBN 978-80-7478-486-6.
- 8) *Meritum Účetnictví podnikatelů 2014*. 11. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 536 s. ISBN 978-80-7478-448-4.
- 9) PILÁTOVÁ, J., RICHTER, J. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi 2011*, 2. vydání Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2011. 120 s. ISBN 978-80-7263-678-5.
- 10) RYNEŠ, P. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*, 14. aktualizované vydání Olomouc: ANAG, spol. s r.o., 2014. 1142 s. ISBN 978-80-7263-853-6.
- 11) RYNEŠ, P. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*, 15. aktualizované vydání Olomouc: ANAG, spol. s r.o., 2015. 1119 s. ISBN 978-80-7263-924-3.
- 12) ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.
- 13) VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2014*, 12. aktualiz. vydání Praha: Vox, 2014. 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

Internetové zdroje

- 14) HOLÍKOVÁ, P. *Pohledávky*. In: Uctovani.net [online]. 19. 5. 2011 [cit. 2016-01-21]. Dostupné z: <http://www.uctovani.net/clanek.php?t=Pohledavky&idc=38>
- 15) IPODNIKATEL.CZ. *Rozvaha (balance)* [online]. 26. 3. 2012 [cit. 2016-01-14]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Financni-rizeni/rozvaha-prehled-o-majetku-podniku-a-zdrojich-jeho-kryti.html>
- 16) KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Poslání a smysl auditu* [online]. 2016 [cit. 2016-01-23]. Dostupné z: <http://www.kacr.cz/poslani-a-smysl-auditu>
- 17) PILAŘOVÁ, I. *Povinný audit účetní závěrky*. In: portál.POHODA.cz [online]. 19. 12. 2012 [cit. 2016-02-19]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/povinny-audit-ucetni-zaverky/>
- 18) PODNIKÁTOR.CZ. *Účetní uzávěrka* [online]. 2015 [cit. 2016-01-11]. Dostupné z: <http://www.podnikator.cz/provoz-firmy/ucetnictvi-a-dane/dane/n:16307/Ucetni-uzaverka->
- 19) VAŠÍKOVÁ, E. *Výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka*. In: iÚčto.cz [online]. 21. 5. 2013 [cit. 2016-01-14]. Dostupné z: <http://www.iucto.cz/vykaz-zisku-a-zraty-neboli-vysledovka/>

Právní normy

- 20) Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.
- 21) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.
- 22) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.
- 23) Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.
- 24) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.
- 25) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.

-
- 26) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.
- 27) České účetní standardy pro podnikatele, *Alfa CD daňový a právní poradce*, [CD-ROM], Ver. 2016.1.0, Praha 6: Soft Books, s.r.o.

7 Seznam zkratk

ČNB	– Česká národní banka
ČÚS	– Český účetní standard
D	– Dal
DHM	– dlouhodobý hmotný majetek
DNM	– dlouhodobý nehmotný majetek
HM	– hmotný majetek
MD	– Má Dáti
NM	– nehmotný majetek
NOZ	– zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník
ObchZ	– zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník
OP	– opravná položka
Pokyn D-295	– pokyn MF č. j. 39/120 398/2005-391
VH	– výsledek hospodaření
ZoD	– zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů
ZoR	– zákon č. 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
ZoÚ	– zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

8 Seznam obrázků a grafů

Obrázky

Obrázek: 1 Převod pohledávek do základu daně	25
Obrázek: 2 Výsledek přechodných ustanovení.....	27
Obrázek: 3 Organizační struktura společnosti.....	32

Grafy

Graf 1: Hodnota pohledávek po splatnosti v tis. Kč za rok 2014	39
Graf 2: Hodnota pohledávek po splatnosti v tis. Kč za rok 2015	40

9 Seznam tabulek

Tabulka 1: Tvorba opravných položek k pohledávkám s daňově uznatelným nákladem.....	24
Tabulka 2: Tvorba opravných položek k pohledávkám bez daňově uznatelného nákladu	24
Tabulka 3: Přehled daňových opravných položek podle ZoR do 31. 12. 2013	28
Tabulka 4: Tvorba opravných položek účtové skupiny 09	30
Tabulka 5: Tvorba opravných položek k zásobám.....	31
Tabulka 6: Tvorba opravných položek ke krátkodobému finančnímu majetku	31
Tabulka 7: Přehled aktiv a pasiv v celých tisících Kč	33
Tabulka 8: Rozbor krátkodobých pohledávek.....	34
Tabulka 9: Přehled vybraných nákladů a výnosů v celých tisících Kč.....	35
Tabulka 10: Účtování XY, s.r.o. o pohledávkách z obchodních vztahů	36
Tabulka 11: Zaúčtování smluvních pokut.....	37
Tabulka 12: Hodnota pohledávek po splatnosti v tis. Kč.....	38
Tabulka 13: Hodnota pohledávek do splatnosti v tis. Kč.....	39
Tabulka 14: Tvorba a použití opravných položek k pohledávkám za rok 2014.....	40
Tabulka 15: Účtování opravných položek k pohledávkám za rok 2014 společnosti XY, s.r.o.....	41
Tabulka 16: Účtování opravného dokladu	43
Tabulka 17: Tvorba a použití účetních a daňových opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti dle navržené směrnice za rok 2014	52
Tabulka 18: Rozvaha po uplatnění účetních opravných položek k pohledávkám dle vnitropodnikové směrnice (v tis. Kč).....	53

Přílohy

A Použité účtové skupiny a účty

Účtová třída 0:

- 091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku,
- 092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku,
- 093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku,
- 094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku,
- 095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám a závdavkům na dlouhodobý majetek,
- 096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku,
- 097 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku,
- 098 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku.

Účtová třída 1:

- 191 – Opravná položka k materiálu,
- 192 – Opravná položka k nedokončené výrobě,
- 193 – Opravná položka k polotovary vlastní výroby,
- 194 – Opravná položka k výrobkům,
- 195 – Opravná položka ke zvířatům,
- 196 – Opravná položka ke zboží,
- 197 – Opravná položka k zálohám na materiál,
- 198 – Opravná položka k zálohám na zboží,
- 199 – Opravná položka k zálohám na zvířata.

Účtová třída 2:

- 291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3:

- 31 – Pohledávky z obchodních vztahů (dlouhodobé i krátkodobé),
- 33 – Zúčtování se zaměstnanci (konkrétně účet 335),
- 35, 36 – Pohledávky a závazky ve vztahu ke společníkům,
- 37 – Jiné pohledávky a závazky,
- 378 – Jiné pohledávky,

- 38 – přechodné účty aktiv a pasiv,
- 39 – opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování,
- 391 – Opravná položka k pohledávkám.

Účtová třída 4:

- 48 – odložený daňový závazek a pohledávka.

Účtová třída 5:

- 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti,
- 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti,
- 579 – Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti.

Účtová třída 6:

- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení,
- 648 – Ostatní provozní výnosy.

B Vzor konfirmačního dopisu

Papír s hlavičkou klienta

(Datum)

(Název odběratele)

(Adresa)

Vážený,

Ve smyslu zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s mezinárodními auditorskými standardy provádí auditorská firma *(název auditorské firmy)* ověření účetní závěrky naší společnosti *(identifikace společnosti)* k 31. 12. 2014.

V rámci tohoto auditu jsme byli požádáni o odsouhlasení výše našich pohledávek s našimi odběrateli.

Podle našich záznamů **naše pohledávka za Vaší společností** k 31. 12. 2014 činíKč. Přikládáme seznam neuhrazených faktur.

Uved'te prosím níže, zda tato částka odpovídá zápisům ve vašem účetnictví k tomuto datu. Pokud ne, uveďte jakékoliv informace (např. položkový soupis), které by pomohly našim auditorům vysvětlit rozdíl.

Potvrzenou odpověď s uvedením data laskavě zašlete přímo e-mailem nebo faxem nebo na adresu auditorské firmy

(název auditorské firmy)

(adresa)

(směrovací číslo)

Fax:

e-mail:

nejpozději do *(datum)*.

S pozdravem

(Jméno klienta)

(Příloha)

Auditorská firma *(název auditorské firmy)*, k rukám: *(Jméno auditora)*

Věc: *(Jméno klienta)*

Podle naší evidence souhlasí výše uvedená částka _____ Kč s našimi záznamy o částce dlužné společnosti (*jméno klienta*) k (*datum*) s výjimkou následujících údajů:

Jméno: _____

Podpis: _____

Datum: _____

C Rozvaha společnosti XY, s.r.o. k 31. 12. 2014

Dle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

ROZVAHA

v plném rozsahu

ke dni 31.12.2014

(v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

XY, s.r.o.

Bakalářská 22
Brno
22 1994

IČ
1 0 1 0 1 0 1 0

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.I.)	001	114 357	28 265	86 092	76 761
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (B.I. + B.II. + B.III.)	003	66 189	25 937	40 252	39 614
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (součet B.I. 1. až B.I.8.)	004	847	847	0	0
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
3.	Software	007	782	782	0	0
4.	Ocenitelná práva	008	0	0	0	0
5.	Goodwill	009	0	0	0	0
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	65	65	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (součet B.II.1. až B.II.9.)	013	65 298	25 090	40 208	39 570
B. II. 1.	Pozemky	014	5 081	0	5 081	3 712
2.	Stavby	015	37 455	7 944	29 511	30 601
3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	016	19 911	15 934	3 977	4 392
4.	Pěstíelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	2 140	1 202	938	591
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	10	10	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	701	0	701	274
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0	0
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek (součet B.III.1. až B.III.7.)	023	44	0	44	44
B.III.1.	Podíly - ovládaná osoba	024	0	0	0	0
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	0	0	0	0
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	44	0	44	44
4.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	027	0	0	0	0
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0

IČ: 10101010

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva (C.I. + C.II. + C.III. + C.IV.)	031	46 928	2 328	44 600	36 565
C. I.	Zásoby (součet C. I.1. až C.I.6.)	032	28 690	0	28 690	23 557
C. I. 1.	Materiál	033	36	0	36	89
2.	Nedokončená výroba a polotovary	034	0	0	0	0
3.	Výrobky	035	0	0	0	0
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036	305	0	305	450
5.	Zboží	037	28 349	0	28 349	23 018
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (součet C.II. 1. až C.II.8.)	039	0	0	0	0
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	041	0	0	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
4.	Pohledávky za společníky	043	0	0	0	0
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	0	0	0	0
6.	Dohadné účty aktivní	045	0	0	0	0
7.	Jiné pohledávky	046	0	0	0	0
8.	Odložená daňová pohledávka	047	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky (součet C.III.1. až C.III.9.)	048	14 716	2 328	12 388	9 199
C.III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	14 144	2 328	11 816	7 888
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	050	0	0	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	051	0	0	0	0
4.	Pohledávky za společníky	052	0	0	0	0
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053	0	0	0	0
6.	Stát - daňové pohledávky	054	277	0	277	215
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	37	0	37	974
8.	Dohadné účty aktivní	056	0	0	0	0
9.	Jiné pohledávky	057	258	0	258	122
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek (součet C.IV.1 až C.IV.4)	058	3 522	0	3 522	3 809
C.IV. 1.	Peníze	059	3 513	0	3 513	3 630
2.	Účty v bankách	060	9	0	9	179
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	0	0	0	0
4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062	0	0	0	0
D. I.	Časové rozlišení (D.I.1. + D.I.3.)	063	1 240	0	1 240	582
D. I. 1.	Náklady příštích období	064	123	0	123	110
2.	Komplexní náklady příštích období	065	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	066	1 117	0	1 117	472

IČ: 10101010

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účet. období
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM (A. + B. + C.1.)	067	86 092	76 761
A.	Vlastní kapitál (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV. + A.V.1. + A.V.2.)	068	41 409	37 305
A. I.	Základní kapitál (A.I.1. + A.I.2. + A.I.3.)	069	100	100
A. I. 1.	Základní kapitál	070	100	100
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071	0	0
3.	Změny základního kapitálu	072	0	0
A. II.	Kapitálové fondy (součet A. II.1 až A. II.5)	073	0	0
A. II. 1.	Ážio	074	0	0
2.	Ostatní kapitálové fondy	075	0	0
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	0	0
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	077	0	0
5.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací	078	0	0
6.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	079	0	0
A. III.	Fondy ze zisku (A.III.1. + A.III.2.)	080	3 187	3 187
A. III. 1.	Rezervní fond	081	494	494
2.	Statutární a ostatní fondy	082	2 693	2 693
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (A.IV.1. + A.IV.2.)	083	34 018	31 398
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	084	34 018	31 398
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	085	0	0
3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let	086	0	0
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období /+ -/	087	4 104	2 620
A. V. 2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku /-/	088	0	0
B.	Cizí zdroje (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV.)	089	41 142	35 633
B. I.	Rezervy (součet B.I.1. až B.I.4.)	090	0	0
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	091	0	0
2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	092	0	0
3.	Rezerva na daň z příjmů	093	0	0
4.	Ostatní rezervy	094	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky (součet B.II. 1. až B.II.10.)	095	215	250
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	096	0	0
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	097	0	0
3.	Závazky - podstatný vliv	098	0	0
4.	Závazky ke společníkům	099	0	0
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	100	0	0
6.	Vydané dluhopisy	101	0	0
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	102	0	0
8.	Dohadné účty pasivní	103	0	0
9.	Jiné závazky	104	0	0
10.	Odložený daňový závazek	105	215	250

IČ: 10101010

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účet. období 5	Stav v minulém účet. období 6
B. III.	Krátkodobé závazky (součet B.III.1. až B.III.11.)	106	22 686	23 657
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	107	12 896	10 556
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	108	0	0
3.	Závazky - podstatný vliv	109	0	0
4.	Závazky ke společníkům	110	7 898	11 897
5.	Závazky k zaměstnancům	111	503	435
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	112	303	252
7.	Stát - daňové závazky a dotace	113	1 079	510
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	114	0	0
9.	Vydané dluhopisy	115	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	116	0	0
11.	Jiné závazky	117	7	7
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (součet B.IV.1. až B.IV.3.)	118	18 241	11 726
B.IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	119	18 241	11 726
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	120	0	0
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	121	0	0
C. I.	Časové rozlišení (C.I.1 + C.I.2.)	122	3 541	3 823
C. I. 1.	Výdaje příštích období	123	3 541	3 823
2.	Výnosy příštích období	124	0	0

Sestaveno dne: 11.5.2015

Právní forma účetní jednotky: SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM

Předmět podnikání účetní jednotky:

Podpisový záznam:

D Výsledek hospodaření společnosti XY, s.r.o. za rok 2014

Dle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY, druhové členění v plném rozsahu ke dni 31.12.2014 (v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

IČ
1 0 1 0 1 0 1 0

XY, s.r.o.
Bakalářská 22
Brno
22 1994

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	229 269	205 261
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	197 108	176 479
+	Obchodní marže (I. - A.)	03	32 161	28 782
II.	Výkony (II.1. až II.3.)	04	495	363
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	150	283
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	345	80
3.	Aktivace	07	0	0
B.	Výkonová spotřeba (B.1. + B.2.)	08	14 134	13 134
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	4 996	4 619
2.	Služby	10	9 138	8 515
+	Přidaná hodnota (I. - A. + II. - B.)	11	18 522	16 011
C.	Osobní náklady (součet C.1. až C.4.)	12	10 574	8 797
C. 1.	Mzdové náklady	13	7 837	6 509
2.	Odměny členům orgánů obchodní korporace	14	0	0
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	2 689	2 230
4.	Sociální náklady	16	48	58
D.	Daně a poplatky	17	246	192
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	3 333	3 355
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (III.1. + III.2.)	19	757	13
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	752	8
2.	Tržby z prodeje materiálu	21	5	5
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodob. majetku a materiálu (F.1. + F.2.)	22	464	68
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	464	68
2.	Prodaný materiál	24	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	-151	601
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	2 664	1 973
H.	Ostatní provozní náklady	27	1 556	1 011
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření (zohlednění položek (+), až V.)	30	5 921	3 973

IČ: 10101010

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (součet VII.1. až VII.3.)	33	0	0
VII.1.	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	0	0
2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	0	0
N.	Nákladové úroky	43	411	366
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	0	2
O.	Ostatní finanční náklady	45	305	224
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření (zohlednění položek VI. až P.)	48	-716	-588
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (Q.1. + Q.2.)	49	1 101	765
Q. 1.	- splatná	50	1 136	723
2.	- odložená	51	-35	42
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (provozní výsledek hospodaření + finanční výsledek hospodaření - Q.)	52	4 104	2 620
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (S.1 + S.2)	55	0	0
S. 1.	- splatná	56	0	0
2.	- odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (XIII. - R. - S.)	58	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (výsledek hospodaření za běžnou činnost + mimořádný výsledek hospodaření - T)	60	4 104	2 620
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (provozní výsledek hospodaření + finanční výsledek hospodaření + mimořádné výnosy - R.)	61	5 205	3 385

Sestaveno dne: 11.5.2015

Právní forma účetní jednotky: SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM

Předmět podnikání účetní jednotky:

Podpisový záznam: